Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги олдидан

ЮБИЛЕЙНИ КАТТА ТЎЁНА БИЛАН КУТИБ ОЛАЙЛИК!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 188 (12.842).

13 АВГУСТ 1964 ЙИЛ ПАЙШАНБА

Баҳоси 2 тийин.

ДАВР ТАЛАБИ

Шу кунларда республикамиз меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик тўйини муносиб кутиб олиш учун зўр ижодий ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Ватан омборларига миллион-миллион пуд олтин донимиз қуйилмоқда, чексиз яшил водийлар кузда кўтариладиган мўл-кўл пахта ҳосилининг фидокорона кураш майдонига айланган, шаҳру қишлоқларимиз янги-янги қурилишлар билан тобора безанмоқда, халқимизнинг моддий ва маданий ҳаёти кундан-кун юксалиб, гўзаллашиб бормоқда.

Халқимиз ҳаётидаги ана шундай буюк воқеаларни ҳаққоний ва тўла қонли образларда, ёрқин ва реал бўёқларда акс эттириш, меҳнат кишиларининг улкан интилишларини, орзу-ўйларини улуғлаш, совет халқлари дўстлиги, ватанпарварлик, коммунизм ишига чексиз садоқатимизни тараннум этиш — адабиёт ва санъатнинг муҳим ва биринчи галдаги вазифасидир.

Бу улуғвор вазифани бажаришда ёзувчилар, рассомлар ва композиторларимиз жиддий муваффақиятларга эришмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг 1963 йил июнь Пленуми ва бу Пленумда ўртоқ Н. С. Хрушчев нутқи бутун ижодий интеллигенциямизнинг, хусусан адабиёт ва санъат арбобларининг кучларига куч, илҳомларига илҳом қўшди, ижодий уфқлар янада кенгайиб, бадиий ижодиёт халқ ҳаётига янада яқинлашди.

Ана шу тарихий Пленумдан кейинги давр ичида ўзбек совет адабиётида бир қатор йирик асарлар яратилди. Романчилигимиз Шароф Рашидовнинг «Қудратли тўлқин», Асқад Мухторнинг «Давр менинг тақдиримда» каби йирик полотнолари билан бойиди. Севимли ёзувчимиз Ойбек «Қутлуғ қон»нинг иккинчи қисми устида қунт билан иш олиб боряпти. Бошқа адибларимиз ҳам йирик асарларини тугатиш олдида турибдилар. Поэзия ва драматургия жанридаги қатор муваффақиятлар ҳам китобхонларимизни қувонтиради.

Кейинги йилларда адабиётимизга кириб келган бир группа талантли ёшларнинг ижодлари айниқса диққатга сазовордир. Улмас Умарбеков, Латиф Маҳмудов, Ш. Холмирзаев, Учқун Назаровларнинг самимият билан ёзилган повесть ва ҳикоялари, Ҳусниддин Шарипов, Сайёр, Эркин Воҳидов, Г. Жўраева, Э. Охунова, Ю. Шомансур, Х. Салоҳ, Т. Сайдалиев, Н. Парда, О. Ҳакимов каби ёш шоирларнинг поэзиядаги дадил қадамлари китобхонларимизни мамнун қилди.

Бу ёшлар ижодига хос умумий ва асосий нарса шуки, улар замондошларимиз ҳаётини, меҳнатини, қалбини кенгроқ билишга, воқелигимизни ёрқин лавҳаларда тасвирлашга ҳаракат қиладилар. Уларнинг энг яхши повесть ва поэмалари, шеър ва ҳикоялари давр руҳи билан, меҳнат романтикаси билан суғорилган. Бу хил асарлардаги самимият, мазкур авторларнинг ҳаётимиз ичига тобора чуқурроқ кириб бораётганлигидан, адабиётнинг мақсади ҳамда вазифаларини яхши тушунганлигидан ва ниҳоят, бадиий сўз воситаси билан халқимизга, коммунизмга хизмат қилиш иштиёқи билан тўлиб-тошганлигидан далолат беради.

Адабиётимизнинг умиди, келажаги бўлган бу ёшлар классик адабиётнинг илғор анъаналарини, улуғ рус ва бошқа қардош халқларимиз адабиётларининг, жаҳон адабиётининг ҳамма илғор, прогрессив томонларини чуқур ўзлаштириб, тўнғич авлоднинг ишини, ижодий эстафетасини давом эттиришга ҳаракат қилиши билан қувонтиради.

Кундалик ҳаётимизда рўй бераётган улуғ воқеалар, янгиликлар, меҳнат зафарлари ижодкорларимизни, хусусан ёш талантларни кўпроқ ижодий изланишга, чуқур мулоҳаза юритишга, кўп ўқиб, кўп ўрганишга, ҳаёт билан яқиндан танишишга, ўз санъатини янада такомиллаштиришга, янги-янги бўёқлар, образлар қидиришга, умуман янги сўз айтишга даъват этмоқда. Уртоқ Л. И. Ильичев июнь Пленумида қилган докладида: партия ва халқнинг санъаткорга ишончи ошиб кетганлиги, санъаткорнинг жамият олдидаги масъулиятини оширишни тақозо этади, деб кўрсатган эди.

Бу фикр адабиётимизнинг ёш авлодига ҳам тўла тааллуқлидир. Еш талантлар янада баракали ва самарали ижод қилмоқ учун, дастлаб, ўз ижодларига, дўстлари ижодига ғоят талабчан бўлмоқлари, ғоявий ва сиёсий савияларини узлуксиз ошира боришлари, илк муваффақиятлардан ғурурланиб кетмасликлари керак. Фазо бўйсунаётган, атом инсонга хизмат қилаётган, фан ва техника мўъжизалар кўрсатаётган бизнинг давримизга муносиб тушадиган, юксак дидли китобхонларимизга манзур бўладиган асарлар ёзиш учун санъаткордан зўр маҳорат, катта юрак ҳарорати, қатъият ва қунт талаб қилинади.

Еш авторларга муттасил ғамхўрлик қилиб бориш, уларнинг ижодидан хабардор бўлиб туриш, уларга тўғри йўл кўрсатишда бутун жамоатчилик олдида, Езувчилар союзи олдида, адабиётшунослик ва танқидчилик олдида масъулиятли вазифалар турибди. Ешлар семинарлари ишларини жонлантириб юбориш, уларнинг қўл ёзмаларини ўз вақтида муҳокама қилиб туриш зарурдир. Нашриётларимиз умидли ёшларнинг анча етук илк китобларини нашр эта боришда ташаббускор бўлмоқлари керак.

Шуни унутмаслик керакки, кўпчилик ёш қаламкашлар ижодга енгил-елпи қарайдилар, аввало ҳаётдан завқланиш ўрнига, кўпроқ китоб ўқибгина шеърлар ёзадилар, тематик ранг-барангликка, шакл янгиликларига интилмайдилар. Адабиётда, айниқса, поэзияда кўп марталаб такрорланган гапларни қофиялаштирадилар. Бундай ёшларнинг асосий камчилиги ўзларидаги мавжуд истеъдодни ҳаёт мактабида вояга етказиб бормасликлари, кузатувчанликнинг пассивлиги, кенг мушоҳиданинг йўқлиги билан изоҳланади. Еш автор меҳнат қучоғида, астойдил меҳнат билан ўз ижодий биографиясини яратиши керак. Ниҳолнинг яхши униб-ўсмоғи, сахий ҳосил бермоғи учун унинг ер бағрига отган илдизи бақувват бўлиши лозим. Еш талантнинг камолоти учун ҳам унинг ҳаёт заминига отган илдизи ана шундай чуқур бўлиши керак.

Ешлар ижодда жасорат кўрсатишни мақсад қилиб қўйишлари даркор. Бундай жасорат кўрсатиш учун эса яна ҳаётни яхши билиш, катта ижодий темаларга дадил қўл уриш, ўз истеъдодини тинмай ўткирлаштириб бориш шарт.

Гўзал ва ранг-баранг воқелигимиз, ҳаётимиз битмас-туганмас ижод манбаидир. Улуғ халқимизга, улуғ давримизга муносиб асарлар яратайлик.

ЛЮБА ЛИ ТАЖРИБАСИ ДОН СОҲИЛЛАРИГА ЁЙИЛАДИ

ЯНГИБОЗОР (Тошкент области), 12 август. (ЎзТАГ). Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Политотдел» колхозининг меҳнаткашлари ростовлик маккажўхорикорларни самимий кутиб олдилар. Меҳмонлар Никита Сергеевич Хрушчевнинг маслаҳати билан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Люба Ли тажрибасини ўрганиш учун бу ерга келдилар.

Бригадага Ростов қишлоқ область партия комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари М. Г. Пономарев бошчилик қилмоқда.

«Политотдел» колхозининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ман Гим Хван хўжаликнинг ривожланиши тўғрисида, пахта, маккажўхори ва канопдан рекорд ҳосил олинаётганлиги ҳақида меҳмонларга гапириб берди.

50 ЦЕНТНЕР УЧУН

Зулайхо ҲОМИДОВА,
Каттақўрғон бошқармасидаги Крупская номли колхоз коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи.

Бригадамиз пахтазори Каттақўрғон сув омбори атрофида жойлашган. Зарафшон дарёсининг зилол суви қишда катта ҳавзага оқизилиши муносабати билан кейинги йилларда адрда кенг пахтазор барпо этилди. Қудратли техниканинг кучи билан деҳқончилик маданиятини ошириб, карталарни йириклаштирдик ва текисладик. Арзон ва кўп пахта етиштиряпмиз.

Ҳамкасбимиз Искандар Юсупов ҳосилга ҳосил қўшиш давридаги энг муҳим тадбирларни таъкидлаб ўтди. Ҳақиқатан ҳам, юқори ҳосилнинг тақдири август ойида ҳал қилинади. Шу ойда кўпчилик гул кўсакка айланади, кўсаклар эса етилади. Агар парваришда бўшашувчиликка йўл қўйилса бор гул ва кўсаклар ҳам нобуд бўлиб кетиши мумкин. Шу сабабли августда янада қаттиқ ишлаш, ишчи кучи ва техникадан мумкин қадар унумли фойдаланишга ҳаракат қиляпмиз.

Бригадамиз майдонларидаги ғўза ҳозиргача тўрт марта узунасига ва уч марта кўндалангига культивация қилинди. Уч марта қондириб суғорилди. Ҳар суғориш олдидан минерал ўғит ва гўнг аралашмаси билан озиқлантирилди.

Кейинги суғоришда «шарбат» оқизилди. Ҳар туп ғўзада ўрта ҳисобда 6-7 тадан бўлиқ кўсак бор.

Гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун ҳар бир туп ғўзада яна шунчадан кўсак бўлишига эришамиз. Шунга кўра август ойида ғўзани камида 1,5 марта комплекс парвариш қиламиз. Эгатни чуқур ва қатор ораларининг қоқ ўртасидан олиб, экинни икки марта қондириб суғорамиз. Ҳар суғоришда «шарбат» ҳам оқизамиз. Агроном ва тажрибанор деҳқонларимиз билан маслаҳатлашиб, августнинг иккинчи ярмида эгат оралатиб суғоришни лозим кўрдик. Чунки ортиқча намликдан серҳосил, бўлиқ ғўзаларнинг остки қисмидаги кўсаклар зарарланиши, айримлари чириб қолиши мумкин.

Бригадамиздаги 3 та звенога 2 универсал трактор бириктилган. Ҳар иккала универсалчига пахта майдони бириктиб қўйилган. Улар ўзлари чигит экиан картадаги ғўзани парвариш қилишяпти. Ҳар бир механизатор ғўза тупи учун жавобгардир. Ҳозир ғўза қатор ораларини ишлаш учун культиваторларга тўсиқлар ўрнатилган.

Кўп йиллик тажрибада кўрдикки, август ойида далани бегона ўтлардан тоза сақлаш ҳосилдорликни оширишда асосий омилдир. Бегона ўт ғўзани эзиб қўяди. Усганлари бўлса соя солади. Бу эса ғўзанинг кўсаклашини ва пахтанинг очилишини кечиктиради. Ҳозир чеканкани туғаллаш билан бирга бегона ўтларни битта қўймаслик учун зарур барча тадбирларни кўраётирмиз. Бригаданинг 45 аъзоси ғўзани суғориш ва маҳаллий ўғит тўплашда қатнашиш билан пайкаллардаги бегона ўтларни юлиб ташлаяптилар.

ТАКЛИФЛАР МУҲОКАМАДА

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ КОМИССИЯСИДА

Колхоз аъзоларига бериладиган пенсиялар ва нафақалар тўғрисида Қонун қабул қилиниши муносабати билан колхозларнинг даромадларидан колхозчилар социал таъминоти марказлаштирилган иттифоқ фондига маблағ ажратиш тартиби ва унинг миқдори ҳақидаги таклифларни ишлаб чиқиш учун СССР Олий Совети тўртинчи сессиясида тузилган комиссиянинг шу йил 10 августда Кремлда депутат Г. И. Воробьев раислигида мажлиси бўлиб ўтди.

СССР Олий Совети комиссияси колхозларнинг даромадларидан колхозчилар социал таъминоти марказлаштирилган иттифоқ фондига қай тартибда маблағ ажратиш тўғрисидаги масалани қараб чиқди, 1964 ва 1965 йилларда ажратиладиган шу маблағларнинг миқдори ҳақидаги таклифларни ишлаб чиқди, шунингдек колхозларнинг аъзоларига бериладиган пенсиялар ва нафақалар тўғрисидаги Қонунни бажариш билан боғлиқ бўлган бошқа баъзи масалаларни қараб чиқди. Комиссия мазкур масалалар юзасидан таклифларни СССР Министрлар Советига тақдим этишга қарор қилди.

Комиссия ишида Иттифоқ Советининг Раиси И. В. Спиридонов, Миллатлар Советининг Раиси Я. В. Пейве, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, СССР бир қанча министрликлари ва идораларининг, иттифоқдош республикалар, ВЦСПС раҳбарлари, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг масъул ходимлари, илмий тадқиқот муассасаларининг вакиллари иштирок этди.

У ТАННИНГ Н. С. ХРУШЧЕВГА ТЕЛЕГРАММАСИ

МОСКВА, 11 август. (ТАСС). БМТ бош секретари У Тан СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев номига телеграмма йўллаб, Кипрда яқинда рўй берган воқеалар тўғрисидаги мактуби учун ташаккур изҳор қилади.

У Тан Хавфсизлик Кенгаши раиси Хавфсизлик Кенгашининг жангларни дарҳол тўхтатишга даъват этиб, Туркия ва Кипр ҳукуматларига қилган мурожаатига Кипр президенти архиепископ Макариосдан ва Туркия бош министри Исмат Иненюдан жавоблар олганлигини хабар қилади. Архиепископ Макариос 8 август кечқурундан бошлаб, жангларни бир томонлама тўхтатиш ҳақида буйруқ берганлигини маълум қилди. Исмат Иненю Хавфсизлик Кенгаши раисига Туркия ҳукумати Туркия авиациясининг Мансура—Коккина районидаги ҳаракатларини дарҳол тўхтатишга қарор берганлигини хабар қилди.

Тегишли томонлар Хавфсизлик Кенгашининг резолюцияси шартларига рози бўладилар ва бу районда тинчликни тиклаш учун ҳар қандай ижобий тадбирларни кўрадилар, деб астойдил умид қиламан, деб ёзади У Тан.

У Тан бу проблеманинг БМТ Устави принципларига мувофиқ тинч ҳал этилишига эришиш учун БМТ бош секретари лавозимида иложи бўлган ҳамма чорани кўришни давом эттираман, деб ишонтиради.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТАЪЛИМИ ЖОРИЙ ҚИЛИНГАН ЎРТА УМУМИЙ ТАЪЛИМ МЕҲНАТ ПОЛИТЕХНИКА МАКТАБЛАРИДА ЎҚИШ МУДДАТИНИ ЎЗГАРТИРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети яқинда «Ишлаб чиқариш таълими жорий қилинган ўрта умумий таълим меҳнат политехника мактабларида ўқиш муддатини ўзгартириш тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Ишлаб чиқариш таълими жорий қилинган ўрта умумий таълим меҳнат политехника мактабларида саккиз йиллик мактаб базасида уч йил ўрнига икки йиллик ўқиш муддати белгиланди.

Ишлаб чиқариш таълими жорий қилинган ўрта умумий таълим меҳнат политехника мактабларини ўқишнинг янги муддатига кўчириш 1964 йил 1 сентябрдан бошлаб икки йил мобайнида амалга оширилиши керак.

Иттифоқдош республикаларнинг маориф министрликлари ва халқ маорифи министрликлари умумий таълим мактабларининг ўқув планлари ва программаларига тегишли ўзгартишлар киритишлари, ўрта мактабларни планли суратда ва уюшқоқлик билан ўқишнинг янги муддатига кўчиришни таъминлашлари лозим.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советларига ўрта умумий таълим мактабларини тамомлаб чиққанларни ўз вақтида ишга жойлаштириш чораларини кўриш топширилди. Бу мактабларни тамомлаб чиққан кишиларни планли суратда ва ташкилий равишда ишга жойлаштириш мақсадида иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг мақсадга мувофиқ деб топилган жойларда 1966 йил биринчи кварталининг охири — иккинчи кварталининг бошида ўн биринчи синфларни битириб чиқариш маросимларини ўтказишларига рухсат берилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советларига ўрта мактаблар юқори синфлари ўқувчиларининг ишлаб чиқариш таълимини тегишинча уюштириш ва уларнинг корхоналарда, совхоз ва колхозларда ишлаб чиқариш тайёргарлигини ўтишлари учун моддий базани янада ривожлантириш чораларини кўриш таклиф этилди.

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВ ҚОЗОҒИСТОННИНГ ҚЎРИҚ ЕРЛАРИДА

КОМСОМОЛЬСКАЯ, (Кустанай области), 12 август. (Матбуот группаси). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев бугун эрталаб бу ерга келди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев билан бирга партия Марказий Комитетининг секретари В. И. Поляков ҳам келди.

Н. С. Хрушчевни Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Ю. Юсупов, Қозоғистон ССР Министрлар Советининг Раиси Д. А. Кунаев, Қўриқ ўлка партия комитетининг биринчи секретари Ф. С. Коломиец, ўлка ижроия комитетининг раиси В. В. Мацкевич, Кустанай қишлоқ область партия комитетининг биринчи секретари А. М. Бородин, область ижроия комитетининг раиси М. Г. Моторико ва бошқалар кутиб олдилар.

Н. С. Хрушчев станциядан Қорабалиқ тажриба станцияси даласига жўнаб кетди.

Никита Сергеевич экинларни, тажриба ва селекция участкаларини кўздан кечирди, станция директори В. Г. Савостин билан, кекса селекциячилардан Л. В. Пименова, Н. В. Лазарев, А. А. Дуничлар ва станциянинг бошқа илмий ходимлари билан суҳбат қилди.

Шундан кейин ўртоқ Н. С. Хрушчев Костриковский, Пешковский совхозларининг далаларини, зотли моллар виставкасини бориб кўрди.

Тушдан кейин «Пешковский» совхозининг марказий усадьбасида Н. С. Хрушчев Федоров ишлаб чиқариш бошқармасидаги хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари билан суҳбат қилди.

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР ТАЙЁР

Утган йили шартли суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан 20 центнердан пахта етиштирган «Партия XX съезди» совхози пахтакорлари бу йил 5700 гектар майдонга чигит экиб, уни агротехника қоидалари асосида парвариш қилмоқдалар. Уларнинг аҳди бу йил ҳар гектар ердан 25 центнердан «оқ олтин» ундиришдир. Бу зиммага олинган юксак мажбуриятни бажариш учун совхознинг ҳар бир ишчиси, механизатори ва сувчиси август ойида ғўзани 2 марта комплекс парвариш қилиш учун курашни авж олдириб юборди.

Совхозда ремонтчи механизаторларнинг ғайрат камарини маҳкам боғлаб ишлаганликлари натижасида 27 «зангори кема»нинг ҳаммаси пахта теримига шай қилиб қўйилди.

Н. АЛЛАЕРОВ.
Қарши райони.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ИХТИСОСЛАШТИРИШ УЧУН ЭКОНОМИКАНИ ЧУҚУР БИЛИШ КЕРАК

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ 1964 ЙИЛ 10 АВГУСТДА ТАТАРИСТОН АССРДАГИ «АВАНГАРД» КОЛХОЗИ ВА АЛЬМЕТЬЕВ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИНИНГ РАҲБАР ХОДИМЛАРИ БИЛАН ҚИЛГАН СУҲБАТИ

Татаристонда меҳмон бўлиб турган КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев 10 августда Альметьев ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Авангард» колхозига борди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев бир кунда Татаристон республикасининг далалари бўйлаб икки юз километрдан ортиқ йўл босди.

— Татаристонга биринчи марта келишим, — дейди Н. С. Хрушчев. — Бу ажойиб ўлка экан. Уни кўрганда Курск областини кўраётгандек бўляпман. Ҳосилдор далалар билан кичик-кичик ўрмонзорлар бир-бирига туташиб кетган. Қишлоқлар ям-яшил боғлар билан бурканган бўлиб, худди Курск областидаги сингари жавдар, буғдой, нўхат, қанд лавлаги, картошка ўсиб ётибди. Далаларнинг аксарияти меҳр билан парвариш қилинган, кўп колхозларнинг аъзолари мўл ҳосил йиғиштириб олишар экан. Менга қишлоқ хўжалик ходимларининг айтишларича, ғоят катта майдонлардаги нўхат гектар бошига 17-20 центнердан дон бераётган эмиш.

Лекин, — деб сўзини давом эттиради Никита Сергеевич, — минерал ўғитлар етишмаслиги орқасида шу ерларнинг бойлигидан ҳали тўлиқ фойдаланилаётгани йўқ. Яқин 2-3 йил ичида биз Татаристонга ҳам, Бошқирдистонга ҳам, бошқа районларга ҳам минерал ўғитлар бера оламиз. Ўшанда улар қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини икки баравар, балки уч баравар ошириб юборишлари мумкин.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев колхоз раиси ўртоқ Каримуллин ва ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Хохлов билан бирга «Авангард» колхозининг далаларини айланиб, буғдой, тариқ, маккажўхори, қанд лавлаги, нўхат ва бошқа экинларни кўздан кечирди, колхозчилар қилган меҳнатнинг натижаларига юксак баҳо берди.

Колхоз раҳбарлари маккажўхори гектар бошига 400 центнергача кўкпоя, тариқ 20 центнер, балки бундан ҳам кўпроқ дон, қанд лавлаги 270-280 центнер, картошка 150-160 центнер ҳосил беражагини айтдилар.

— Сизларнинг шароитларингиз учун бу яхши ҳосил, — дейди ўртоқ Хрушчев. — Бунинг устига шу ҳосил минерал ўғит солмасдан етиштирилган. Колхоз ҳар гектар ерга 5-6 центнер минерал ўғит солиш имкониятига эга бўлиб, ўзинглар ҳам маҳаллий ўғит тайёрлашни кўпайтирганларингдан кейин Татаристон ерларида гектар бошига 30-40 центнер дон, 200-250 центнер картошка, 300-350 центнер қанд лавлаги олиш мумкин. Мен сизларга айтиб бераётган кўрсаткичларга сизларнинг шароитларингизга ўхшаш шароитдаги илғор колхоз ва совхозлар ўғитлардан кенг фойдаланиб ва қишлоқ хўжалик экинларининг энг яхши навлари уруғини экиш асосида ҳозирдаёқ эришдилар.

Далалар кўздан кечирилгандан кейин, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаштиришга, республика имкониятларидан яхшироқ фойдаланишга доир масалалар устида колхоз, ишлаб чиқариш бошқармаси раҳбарлари билан, шунингдек шу ерда ҳозир бўлган Татаристон АССР раҳбарлари билан суҳбат бўлиб ўтди.

Н. С. Хрушчев. Мен сизларга баъзи саволларни бермоқчиман ва шу саволларга очиқ, холисона жавоб беришингизни илтимос қиламан. Мен шу масалалар хусусида ҳозиргача мамлакатнинг бошқа зоналарида — Поволжье, Дон ва Кубанда, Шимолий Осетияда суҳбатлашиб олдим. Бу суҳбатларнинг мазмунини матбуотдан биласизлар. Энди сизларнинг тажрибангиз билан танишиб олиш, қишлоқ хўжалигидаги миллион-миллион ходимларни қизиқтириб турган масалалар хусусида сизларнинг фикрингизни эшитиш имконияти туғилди. Қани, менга айтинглар-чи, дам бериб қўйилган шудгордан қанча ҳосил оляпсизлар-у, колхоз банд қилиб қўйилган шудгордан, ёки кузги шудгордан икки йилда жами қанча ҳосил йиғиштириб оляпти. Шу саволни мен бошқа зоналардаги қишлоқ хўжалик ходимларига берган эдим. Энди сизнинг колхозингизга, Татаристон республикасининг вакили бўлган зонага оид жавобни эшитмоқчиман.

Шу саволга жавоб берган вақтда иқтисодий кўрсаткичларга ва фақат иқтисодий кўрсаткичларга таяниш керак. Агар банд қилиб қўйилган шудгор жами икки галги ҳосилда дам бериб қўйилган шудгордаги бир галги ҳосилга нисбатан кўпроқ маҳсулот бераётган бўлса, демак, экинни банд қилиб қўйилган шудгорга, кузги шудгорга эка бериш керак. Борди-ю, бундай афзаллик дам бериб қўйилган шудгор тарафида бўлса, унда шудгорга дам бериб қўйишни давом эттира бериш керак.

Г. Х. Каримуллин (колхоз раиси). Ижозатингиз билан колхозимизнинг сўнгги йиллар ичидаги мутлақо аниқ маълумотларини айтиб берсам. 1959—1961 йилларда дам бериб қўйилган шудгорнинг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 13 центнер дон ҳосили олинди. 1961 йилдан кейин биз кузги экинларни банд қилиб қўйилган шудгорга, баҳори экинларни эса кузги шудгорга эка бошладик. Шудгорни банд қилиб турувчи экин сифатида 1961—1963 йилларда нўхат экиб, ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 14,2 центнер ҳосил олдик. Нўхатни йиғиштириб олганимиздан кейин тупроқни тайёрлаб, кузги экинлар экдик. Банд қилиб қўйилган шудгорнинг ҳар гектаридан олинган кузги экинлар ҳосили 11,2 центнер бўлди.

Н. С. Хрушчев. Хўш, икки йилда ҳар гектаридан шу тариқа қанча дон оляпсиз?

Г. Х. Каримуллин. Колхоз икки галги ҳосилда гектар бошига 25,4 центнер ҳосил (банд қилиб қўйилган шудгордан 14,2 центнер нўхат ва нўхатдан кейин экилган жавдардан 11,2 центнер дон) олди. Бизнинг шароитимизда дам бериб қўйилган шудгор гектар бошига 13 центнер дон берди. Шундай қилиб, дам бериб қўйилган ердаги экин билан банд қилиб қўйилган шудгордаги экиннинг жами маҳсулотини таққослаб кўрсак, афзаллик банд қилиб қўйилган шудгор тарафида бўлади. У ҳар гектар ерда 12,4 центнер қўшимча дон берди.

Шуни қўшиб қўймоқчиманки, биз шудгорга дам бериб қўйишдан воз кечганимиздан бери колхозда дон етиштириш анча кўпайди. Ҳозирги вақтда барча кузги экинларнинг 73 проценти банд қилиб қўйилган шудгордан нўхат йиғиштириб олинганидан кейин экилмоқда. Биз дам бериб қўйилган шудгор билан банд қилиб қўйилган шудгорнинг иқтисодий фойдасини озуқа бирлиги асосида ҳисоб-китоб қилиб ҳам кўрдик. Қуйидаги рақамлар ҳосил бўлди. Дам бериб қўйилган шудгорга экилган дон экинлари гектар бошига 18,5 центнер озуқа бирлиги берган бўлса, банд қилинган шудгордаги дон экинлари (нўхат билан жавдар қўшилиб) гектар бошига 35,8 центнер озуқа бирлиги берибди.

Мен баъзи ўртоқлардан гўё дам бериб қўйилган шудгордан олинган маҳсулот сарфлари банд қилинган шудгордан олинган маҳсулот сарфларига нисбатан анча камроқ, деган сўзларни эшитиб қолдим.

Колхоз мутахассислари буни ишлаб чиқаришдаги конкрет шароитда текшириб кўришди. Ўртадаги тафовут унчалик катта бўлиб чиқмади, ҳар қалай банд қилинган шудгордан олинган энг оз миқдордаги қўшимча маҳсулот шу тафовутни қоплаб кетади.

Дам бериб қўйилган шудгорнинг ҳар гектаридан 13 центнер ҳосил олинганида, бир гектар ердаги жавдарни парвариш қилишга бўлган бевосита харажатлар 11 сўм 28 тийинни ташкил этди. Нўхатни (ҳосили 14,2 центнер) ва жавдарни (ҳосили 11,2 центнер) етиштиришга қилинган бевосита харажатлар 17 сўм 47 тийин бўлди. Бир қарашда жиддий тафовут бордек туюлади — 6 сўм 19 тийиндан иборат тафовут дам бериб қўйилган шудгорнинг фойдасига гапираётгандек кўринади. Лекин боя айтганимдек, биз банд қилинган шудгордан 12,4 центнер қўшимча нўхат олдик. Бизнинг зонамизда бир центнер нўхатнинг харид нархи 21 сўм. Шундай қилиб, фақат ярим центнер нўхатни сотиш билан харажатдаги тафовутни қоплаб олиш мумкин.

Н. С. Хрушчев. Сиз диққатга сазовор ҳисоб-китоб қилибсиз. Сиз айтган рақамлар мамлакатнинг бошқа районларидаги колхоз раислари ва мутахассислари менга айтган рақамларга тахминан мос келиб турибди. Иқтисодий фойдани ҳисоблашдаги методикангиз ҳам диққатга сазовор экан. Маҳсулот бирлигига сарфланаётган меҳнатни қўлга қалам ушлаб ҳисоблаб чиқиш ҳамда кўпроқ маҳсулот бераётган, меҳнатни яхшироқ оқлаётган тартибни қўллаш керак. Афсуски, бизда баъзан, ҳатто мутахассислар ҳам дам бериб қўйилган шудгор билан банд қилиб қўйилган шудгорнинг фазилатларига баҳо беришга нотўғри муносабатда бўлишади. Улар дам бериб қўйилган шудгордан олинган бир галги ҳосилни банд қилиб қўйилган шудгордан олинган бир галги ҳосилга таққослаб кўришади. Бундай қилинганида, дам бериб қўйилган шудгор агар яхши ишланган бўлса, унинг ҳосили ҳамма вақт юқори бўлиши турган гап. Борди-ю, дам бериб қўйилган шудгордан олинган бир галги ҳосил банд қилинган ёки кузги шудгордан олинган икки галги ҳосилга таққослаб кўрилса, манзара тамомила бошқача бўлиб чиқадики, буни сиз яхши кўрсатиб бердингиз. Шуни назарда тутганда, сизнинг колхозингиз шароитида афзаллик банд қилиб қўйилган шудгор тарафидадир. У, гектар бошига 12,4 центнер қўшимча дон беряпти.

Ф. Табеев (КПСС Татаристон область комитетининг биринчи секретари). Бизнинг республикамиздаги колхоз ва совхозларнинг аксарияти шудгорга дам бериб қўйишдан воз кечди. 1960 йилда республикада 651 минг гектар ер, ёки ҳайдаладиган ерларнинг 16,7 проценти шудгорланиб, дам бериб қўйилган эди, нўхат эса фақат 73 минг гектар ерга экилган эди. 1963 йилда атиги 32 минг гектар ерга, ёки ҳайдаладиган ерларнинг 0,8 процентига дам берилди, 650 минг гектар ердаги шудгор эса нўхат билан банд қилинди, бу ҳайдаладиган ерларнинг 16,5 процентига тўғри келади. Шундай қилиб, нўхат дам бериб қўйилган шудгорни деярли батамом сиқиб чиқарди.

Н. С. Хрушчев. Бу мен учун янги гап эмас. Нўхат экиб шудгорни банд қилиб қўйиш ниҳоятда самарали иш эканлигини илғор колхозлар аллақачон исботлашган. Бундан ўн йилча илгари С. К. Коротковнинг Чувашия шароитида колхозимиз банд қилинган шудгорнинг ҳар гектаридан 15-20 центнер нўхат ёки 15 тонна эртаги картошка олди, ҳосилни йиғиштириб олгандан кейин эса кузги экинлар экиб, ҳар гектаридан 20 центнер дон етиштирди, дегани эсимда. Республикангизнинг қимматли тажрибаси ҳам худди шу гапга далолат бериб турибди.

Г. Х. Каримуллин. Сиз, Никита Сергеевич, колхозимизнинг далаларидан бирида нўхатни ҳозиргина кўриб келдингиз. Биз уни янча бошладик. Дастлабки гектарлар 18 центнердан ҳосил берди. Нўхатдан кейин экилган жавдарнинг гектар бошига камида 12-13 центнер ҳосил беришига аминман. Нўхат — кузги экинлар олдидан экиш учун жуда яхши экин.

Н. С. Хрушчев. Энди сиз билан картошка тўғрисида гаплашмоқчиман. Колхозингиз сўнгги йилларда картошкадан қандай ҳосил олиб келяпти?

Г. Х. Каримуллин. Биз ҳар гектаридан 100-120 центнер картошка йиғиштиряпмиз. Йил қулайроқ келиб қолса, ҳосил сал кўпроқ ҳам бўляпти.

Н. С. Хрушчев. Сиз шу ҳосилни минерал ўғит солмасдан оляпсизми?

Г. Х. Каримуллин. Деярли минерал ўғит солмаяпмиз, лекин гўнгни албатта соляпмиз.

Н. С. Хрушчев. «Деярли» деганингиз нимаси?

Г. Х. Каримуллин. 1963 йилда ҳайдаладиган ҳар гектар ерга тахминан 16 килограмм ҳисобидан колхозга 100 тонна минерал ўғит ажратилган эди. Биз эса 90 гектардан кўпроқ ерга қанд лавлаги ва бошқа техника экинлари эккан эдик. Бу экинларга ўғит солмаса бўлмайди. Донли экинларга солиш учун аслида ҳеч нарса қолмади.

Н. С. Хрушчев. Қанд лавлагига қанча минерал ўғит солдингиз?

Г. Х. Каримуллин. Бир ярим центнердан.

Н. С. Хрушчев. Бу жуда кам. Давлат қанд заводлари орқали ҳар гектар қанд лавлагига 10 центнер минерал ўғит ажратиб беряпти. Шунча миқдордаги ўғитни лавлагига солиш ҳар бир колхоз ва совхоз учун қонун бўлиб қолмоғи керак.

Г. Х. Каримуллин. Биз саноатбоп қанд лавлаги экаётганимиз йўқ. Ҳозирча чорвага едириш учун қанд лавлаги экиб турибмиз. Бундай лавлаги учун ўғит бериш планлаштирилмайди. Мен саноатбоп лавлагига қанча миқдорда ўғит ажратилаётган бўлса, чорвага едириш учун экилган қанд лавлагига ҳам ана шунча ўғит ажратиш керак, деб ҳисоблайман.

Н. С. Хрушчев. Сизларнинг тажрибангиз шуни кўрсатиб турибдики, Татаристонда саноат мақсадлари учун қанд лавлагини кўпроқ етиштирса, бинобарин қанд саноатини ҳам ривожлантирса бўлар экан. Қанд лавлаги колхоз ва совхозлар учун сердаромад экин. Бунинг устига қанд заводлари ҳузурида турупдан фойдаланиб, чорва молларни сўқимга боқиш мумкин. Бас шундай экан, икки ёқлама фойда олинади. Қанд лавлаги ҳам қанд-шакар беради, ҳам гўшт олиш учун ем беради. Қанд лавлагини тупроғи энг яхши ерларга экиб, минерал ўғит солиш керак, албатта. Ҳар центнер минерал ўғит эвазига қанд лавлаги энг кўп ҳосил беради.

Ф. А. Хохлов (ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи). Колхозларимиз қанд лавлагининг фойдасини тушуниб қолишди, шунинг учун қанд лавлагини кўпроқ экишга бажонидил рози бўлишади.

Н. С. Хрушчев. Энди Татаристон республикасининг раҳбарлари олдига, колхозларнинг раҳбарлари олдига картошка етиштиришга тааллуқли бўлган баъзи масалаларни қўймоқчиман. Ҳаммаларингиз Татаристонда картошка етиштириш учун қулай шарт-шароит бор, деган гапни айтасиз. Ҳақиқатан ҳам шундай. Айрим колхозлар қайир ерларнинг ҳар гектаридан 30-40 тонналаб картошка олаётганини кўрсатувчи мисолларни менга айтиб беришди. Картошка экишга қулай ерларингиз қанча борлигини диққат билан ҳисоблаб кўринглар, олимлар билан маслаҳатлашинглар, ўз зоналарингизда картошка минерал ўғитни қанчалик кўтара олишини суриштириб билинглар. Сизларнинг республикангизда картошка минерал ўғит харажатини яхшилаб қоплайди, деган фикрдаман.

Биз товар картошка бераётган майдонларнинг ҳаммасига зарур миқдорда минерал ўғитлар ажратиб беришимиз мумкин. Лекин ана шу ўғит эвазига, мен айтар эдимки, маълум бир тилхат бериб қўйиш керак. Ўғитни оладиган сизлар — қани, тилхат беринглар-чи: ана шу ўғитни солгандан кейин қанча товар картошка бера оласизлар.

Бу гапни айтаётганимнинг боиси нима? Биз буни аввал ўртоқ Табеев билан гаплашиб олган эдик, ҳозир шу фикрни сизларга ҳам айтиб қўйдим. Биз шуни ўйлаб кўришимиз керакки, картошка етиштириш учун яхши шароитларга эга бўлган Татаристон ҳамда шу каби бошқа баъзи областлар ва республикалар жануб районларига товар картошка етиштириб берадиган йирик манба бўлиб қолсин. Сизларнинг республикангиз билан жануб орасида арзон сув йўли бор. Волга орқали Волгоградга картошка етказиб бериш мумкин. Сизлар Ростов-Донга, Озарбайжонга, Ўзбекистонга картошка етиштириб бера оласиз. Чамаси, Татаристондаги колхоз ва совхозлар жанубга кечки карам ҳам етиштириб бера олсалар керак. Жануб районлари бўйлаб сафар қилган вақтимда, колхоз раислари ва совхоз директорлари суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан 200 центнердан кечки карам олишаётганини айтишди. Сизларнинг республикангизда суғориладиган ерлардаги карам гектар бошига 600-700 центнер ҳосил бериши мумкин. Карамни назарда тутганда, сизларнинг бир гектар ерингиз жанубдаги 3 гектар суғориладиган ерга баравар. Агар жанубдаги баъзи саноат марказларига картошка, карамни етарли миқдорда бериб турсангиз, у ҳолда, Жанубдаги суғориладиган ерларни бошқа энг қимматли экинлар етиштириш учун бўшатиб олиш мумкин.

Ўз навбатида, жанубдаги районлар сизларнинг шаҳарларингизга жануб шароитида етиштириладиган эртаги сабзавот ва бошқа баъзи экинлар маҳсулотини етказиб берган бўлур эдилар.

Мен картошка билан кечки карамни мисол тариқасида гапирдим. Лекин ўзларингиз ўйлаб кўринг-чи, эҳтимол, сизларнинг шароитингизда жанубдаги саноат марказлари учун бошқа кечки сабзавотлар етиштириб бериш ҳам фойдали бўлар. Сизлар етиштирадиган сабзи ош лавлаги жанубдагига нисбатан анча арзонроқ бўлса, ажаб эмас. Ўшанда товар сабзи ва ош лавлаги етиштиришни йўлга қўйиб, бу маҳсулотларни жанубга олиб кетиш мумкин.

Менингча, карамнинг ҳаммасини суғориладиган қилиш керак. Ҳозир сизлар карамни аслида суғормасдан етиштиряпсизлар. Кўчат жонланиб олгунча бир-икки бор сув қуясизлар-у, шу-шу ҳамма гап ёмғирга қараб қолади. Қадимда деҳқон картошкани шу тахлитда етиштирар эди. Лекин суғориладиган деҳқончиликни бошқариш учун унинг зарур маблағлари ва имкониятлари йўқ эди. Шу сабабдан, табиат нимани берса, шунга шукур қилиб юраверар эди. Колхоз ва совхозлардаги аҳвол тамоман бошқача. Уларнинг каттагина моддий имкониятлари бор. Сизларнинг электр энергиянгиз бор. Заводларимиз насослар ва бошқа суғориш ускуналари ишлаб чиқаряпти. Агар экинларни сувга яқинроқ экиб, далага сув қўйиб турсангиз, ҳар гектар ердан 200 центнер эмас, балки 600-700 центнер карам олишингиз, яъни ҳосилни уч ҳисса оширишингиз мумкин. Буларнинг ҳаммасини ўйлаб кўринг. Сабзавотчиликни суғоришга шартта кўчириш ҳар бир колхоз ёки совхознинг қўлидан кела бермайди, албатта, лекин бунга астойдил ҳозирлик кўриш керак.

Сизларга мана шундай маслаҳат бермоқчи эдим: иложи бўлган жойларда картошкани ҳам суғоринглар, ўшанда мўл ҳосил олишга умид боғлайвериш мумкин. Колхоз ва совхозларда гўнг бор. Сизларда ҳойнаҳой торфзорлар ҳам бордир. Бинобарин, торф-гўнг компостлари тайёрлашни йўлга қўйиш имконияти мавжуд. Минерал ўғитлар оласиз. Шундай шароитда суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан камида 300-350 центнер картошка олиш мумкин ва керак.

Г. Х. Каримуллин. Бизда суғориладиган ерларда картошка етиштиришни ташкил қилиш учун имконият бор.

Н. С. Хрушчев. Яна бир масала юзасидан ўз фикрларимни сизларга айтиб бермоқчиман. Биз Марказий Комитет Президиумида картошка ва сабзавот етиштириш, уларни реализация қилиш ва сотиш ишларини бирон даражада бир-бири билан боғлаб олиб бориш тўғрисида фикрлашдик. Мен бу масала ҳақида картошка ва сабзавот етиштираётган хўжаликларнинг раҳбарлари билан маслаҳатлашдим. Сабзавот ва картошка етиштирувчиларнинг ана шу маҳсулотларни шаҳарда сота олишларига имкон берадиган тарзда иш олиб боришга тўғри келса керак. Бунда гап кўп миқдорда товар сабзавот ва картошка етиштирадиган колхоз ва совхозлар тўғрисида бораётир. Бундай колхоз ва совхозлар шаҳарларда ўз магазинларига, ўзларининг сотувчи ходимларига эга бўлишлари мумкин. Хўжалик сабзавотни даладан ёки складдан бевосита магазинга етказиб беради. Колхозлар сабзавот ва картошкани, албатта, давлат томонидан белгиланган нархларда сотадилар. Афтидан, қандайдир максимал нархни белгилашга ва шу нархдан юқори сотиш мумкин эмас, шундан пастроқ нархларда сотадиган бўлсангиз ихтиёр ўзингизда, деб айтишга тўғри келса керак.

Бундай системанинг қандай афзалликлари бўлиши мумкин? Ҳозирги вақтда бизда сабзавотга бўлган талабни ҳеч ким ҳисобга олмаётир. Бунинг орқасида шундай аҳволни кўриш мумкин: колхоз ёки совхоз сабзавотларни шартномага мувофиқ етказиб бериши лозим бўлган магазинга карам келтирди, деб фараз қилайлик. Магазинда эса колхоз ёки совхозга: сизлар беш тонна карам келтирибсиз, бизга эса фақат бир тоннаси керак, деб жавоб қиладилар. Хўжалик кўпинча бу маҳсулотни реализация қила олмайди ва бунинг натижасида маҳсулот нобуд бўлади. Агар колхоз ёки совхознинг ўзи сабзавотни сотадиган бўлса, аҳолининг талабларини ўрганиб чиқади. Колхоз раиси ҳамиша магазин билан алоқа боғлайди ва харидорлар ҳаммадан олдин қандай сабзавотларни талаб қилаётганлигини суриштириб билади ва бундай сабзавотларни магазинга етказиб беради. Шундай қилганда хўжалик сифати ёмон сабзавотни истеъмолчига сотиш учун магазинга юбормайди. Хўжалик раҳбари сифатсиз сабзавотни ҳеч ким харид қилмаслигини ва бинобарин, хўжалик зиён кўришини тушуниб олади.

Сабзавот савдоси шу тариқа уюштирилганида йирик сабзавот хўжаликларида сабзавотни қайта ишлайдиган корхоналар бўлиши керак. Масалан, карам, помидор, бодринг тайёрлашни олиб кўрайлик. Колхоз ва совхозлар сабзавотларни етарли миқдорда тузлаш ва тайёрлаш учун, албатта, ўз складларига эга бўлишлари керак.

Бунда гап, албатта, шаҳарлар атрофида бўлган ва истеъмолчиларга юқори сифатли сабзавотларни тез етказиб бера оладиган колхоз ҳамда совхозлар тўғрисида бораётир. Менинг фикримча шундай қилиш колхоз ёки совхоз учун наф келтиради ва истеъмолчига қулайлик туғдиради. Ўртоқлар, бу тўғрида ўйлаб кўрингиз, таклифларни ишлаб чиқиб тақдим этингиз. Юлғичлик бўлмаслиги учун нарх-наво тўғрисида ўйлаб кўриш керак. Истеъмолчи яхши сифатли сабзавот олаётганлигини ва илгари сотиб олганидан пастроқ нархларда сотиб олаётганлигини ҳис этиши муҳимдир. Менинг фикримча, колхоз ва совхозларнинг магазинларидаги нархлар бир қанча ҳолларда анча паст бўлиши мумкин, чунки колхоз ва совхозларнинг савдо-сотиқ харажатлари давлат савдоси системасидагидан анча кам бўлади. Давлат савдоси системасида эса маҳсулот ишлаб чиқарувчидан то истеъмолчига бориб етгунча анча узоқ йўл босиб ўтади.

Г. Х. Каримуллин. Биз бундай тартиб бўлишини кўпдан буён кутиб келмоқдамиз. Колхозлар истеъмолчига юқори сифатли маҳсулот етказиб беришдан манфаатдордирлар. Аммо улар ҳамиша ҳам шундай қила оладилар, деб бўлмайди. Биз топшираётган сабзавотлар складларга бориб тушади ва истеъмолчига бориб етгунча кўпинча бузилиб қолади.

Н. С. Хрушчев. Марказий Комитет Пленумида менга колхозларда меҳнат унумдорлигини оширишга тааллуқли баъзи масалалар ҳақида гапиришга тўғри келса керак. Бизда қандай аҳвол содир бўлмоқда? Колхоз ва совхозларнинг бир неча йил мобайнидаги иш натижаларига назар соладиган бўлсак, кўп колхозлар ишлаб турган бир киши ҳисобига совхозлардагига нисбатан анча кам маҳсулот етиштираётганликларини кўриш мумкин. Айрим рақамларни келтириб ўтаман. 1962 йилда совхозларда ишлаб турган бир киши ҳисобига 85 центнер, колхозларда эса 48 центнер дон етиштирилди.

Совхозда ишлаб турган ҳар бир киши қарийб икки баравар кўп дон етиштираётганлигини кўриб турибмиз. Бу ўртача рақамлар. Кўп колхозларда ишлаб турган бир киши ҳисобига маҳсулот етиштириш даражаси ана шу ўртача рақамлардан анча паст. Ҳолбуки, объектив шароитлар колхозларда ҳам, совхозларда ҳам бир хилдир. Колхоз ҳам, совхоз ҳам социалистик хўжалик бўлиб, зарур техникага, ерга, бошқа ишлаб чиқариш воситаларига эга. Биз маҳсулот етиштириш даражаси жиҳатидан колхозларнинг совхозлардан орқада қолиш сабабларини чуқурроқ ўрганишимиз, колхозларнинг ишлаб чиқаришни ташкил этиш соҳасида маҳсулот бирлигига меҳнат сарфини камайтиришда катта муваффақиятларга эришган илғор совхозлар билан тенглашиб олишларига эришувимиз керак.

Бу соҳада колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармалари катта роль ўйнайдилар. Улар ишлаб чиқаришни механизациялашлари, илғор технологияни кенг кўламда жорий қилишда колхозларга ёрдам беришлари керак. Шуни айтмоқ керакки, кўп колхозларда меҳнат унумдорлиги илғор совхозлардагига нисбатан паст даражада бўлганлиги натижасида маҳсулот бирлигини етиштириш учун қилинадиган чиқимлар ортиб бормоқда, бинобарин, маҳсулотнинг таннархи ошиб бормоқда. Бундан буён бу ҳолга тоқат қилиб бўлмайди. Ишлаб чиқаришни замонавий асосда ташкил этишда ҳар бир хўжаликка ёрдам бериш учун кўриладиган конкрет тадбирлар ҳақида ўйлаб кўрингиз.

Ўртоқ Каримуллин, сизнинг колхозингизда нўхатнинг таннархи қанча эканлигини сўраб билмоқчи эдим.

Г. Х. Каримуллин. Бу йил бир центнер нўхатнинг таннархи тахминан 3 сўм бўлади.

Н. С. Хрушчев. Давлат сизнинг зонангизда бир центнер нўхат учун қанча пул тўламоқда?

Г. Х. Каримуллин. Бир центнерига 21 сўмдан. Нўхат ғоят сердаромад экиндир.

Н. С. Хрушчев. Ҳа, дарҳақиқат, сизда нўхат сердаромад экин. Нўхатнинг ҳар центнери 18 сўм фойда беради. Сизлар нўхат етиштиришни биласизлар ва гектар бошига 15-17 центнер нўхат етиштириб оляпсизлар.

Г. Х. Каримуллин. Бизда, аввал айтиб ўтганимдек, шудгор қилиб ҳайдаб қўйилган ерларда нўхат етиштирилмоқда.

Н. С. Хрушчев. Эришилган муваффақиятлар билан таништирганлигингиз учун сизга ташаккур. Колхозчиларингиз яхши меҳнат қилмоқдалар. Уларга менинг ташаккуримни ва муваффақиятли суратда олға қадам қўйиб боришларини истаганлигимни маълум қилгайсиз. Татаристон менда зўр таассурот қолдирди. Татаристон қишлоқ хўжалиги соҳасида катта имкониятларга эга. Республика бу йил давлатга 56 миллион пуд дон беради. Бу — республика бундан бир неча йил муқаддам топширган дон миқдоридан анча ортиқ. Менинг фикримча, сизларда дон, гўшт, сут, картошка, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш юзасидан мамлакатнинг илғор республикаларидан бири бўлиб қолишингиз учун барча шарт-шароитлар мавжуддир. Сизда яхши ташкилотчи кадрлар ва қишлоқ хўжалик мутахассислари бор. Татаристон колхозчилари ва совхоз ишчилари меҳнатни севадилар ва меҳнатга моҳир кишилардир. Буларнинг ҳаммаси республикангизнинг илғорлар сафида бориб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш ва уни янада чуқурроқ ихтисослаштириш учун курашда яхши ўрнак кўрсатишига имконият яратиб беради.

Мен Татаристон тупроғида бўлган вақтимда бир неча телеграмма олдим. Бу телеграммаларда колхозларнинг эришган муваффақиятлари тўғрисида гапирилади. Буин ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Родина», «КПСС XXII съезди», «Память Ленина», «Гигант» колхозларининг аъзолари ва раҳбарлари ҳосил ўрим-йиғимини яхши уюштириб, давлатга дон сотиш планини муваффақиятли бажарганлар. «Родина» колхозининг аъзолари 900 гектар майдоннинг ҳар гектаридан юз пуддан нўхат ҳосили олинганлигини ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштирилганлигини хабар қилдилар.

Бу хабарни эшитиб жуда мамнун бўлдим. Мен «Родина», «КПСС XXII съезди», «Память Ленина», «Гигант» қишлоқ хўжалик артелларининг аъзоларини меҳнат зафарлари билан табриклашни, уларга ҳар бир колхозчи фаровонлигининг манбаи бўлган колхозларнинг жамоат бойлигини кўпайтиришни истаб изҳор қилган тилакларимни йўллашни хоҳлар эдим. Самимий сўзлари ва дўстона тилаклари учун колхозчиларга ҳамда колхозларнинг раҳбарларига самимий ташаккур изҳор қиламан.

МАМЛАКАТДА ЭНГ ЯХШИ СТАНЦИЯ

Ховос станцияси темир йўлчилар коллективи шу йилнинг иккинчи кварталида яхши меҳнат қилди. Коллектив темир йўлчиларнинг Бутуниттифоқ мусобақасида ғолиб чиқди. Бу ерда меҳнат унумдорлиги 15 процент ошди, пландан ташқари 43,5 минг сўм фойда олинди, вагонларнинг туриб қолиши тўрт процент камайтирилди. Рационализаторлар таклифларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш натижасида олти минг сўм тежади.

Мусобақа ғолибларига СССР Йўллар министрлиги ва Темир йўлчилар касаба союзи марказий комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди. Ховос станцияси Ўрта Осиё темир йўлининг ҳурмат тахтасига ёзилди.

Сиз суратда кўриб турган йигит — А. Сибгатуллин Тошкентдаги «Компрессор» заводида коммунистик меҳнат бригадасига бошчилик қилади. Бу бригада аъзолари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 40 йиллиги шарафига вахтада туриб ишлаб, компрессор станцияларини муддатидан илгари йиғишга муваффақ бўлмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

АМУ ЖИЛОВЛАНМОҚДА

Қилич Ниёзбой канали экинзорларга оби-ҳаёт элтувчи йирик сув иншоотидир. Бу каналдан Хоразм области, Туркманистон ССР ва Қорақалпоғистон Автоном республикасига қарашли 55 минг гектар ер суғорилади.

...Қилич Ниёзбой каналининг бош иншооти. Дарё шу ерда қирғоққа томон зўр ҳамла қилмоқда. Лекин инсон қудрати ҳар нарсадан кучли. Кишилар дарё ўжарлигини мардонавор меҳнат, ғайрат-шижоат билан даф этиб турибдилар. Мана, гурланлик баҳодирлар ишлаб турган участка. Иншоотнинг чап ёнбошида дарё ичкарисига кириб турган торгина «тумшуқ» бор. Бу ер зўр сув оқимини тўхтатадиган бирдан бир тўсиқ ҳисобланади. Участкада ишлаётганларга Гурлан район суғориш системалари бошқармасининг инженер-гидротехниги Қўлдош Имомутдинов бошчилик қилаётир. У биз билан суҳбатда шундай деди:

— Бугун тонг ғира-шира ёришаётганида участкамизда жиддий хавф туғилди. Мана шу сиз кўриб турган «тумшуқ»нинг бош қисмига сув бирдан ҳужум қилди. Канал иншоотига оқим кучли зарб билан ура бошлади. Ишга киришдик. Бошқа участкалардан кишилар, механизмлар ёрдамга келди. Ўпирилган жойларга йўғон симлар билан боғланган шох-шабба ҳамда бетон ётқизила бошланди. Орадан бир соат ўтар-ўтмас ўпирилган жой қайтадан тикланди.

Гурланликлар участкасида «Коммуна» колхозининг мироби Бегиммат Ўрозбоев, «Гулистон» колхозидан Иван Хан, Хоразм қурилиш-монтаж бошқармаси кранчиси Владимир Фигурин ўртоқлар жонбозлик кўрсатаётирлар.

Хеваликлар ҳам энг хавфли участкада ишлаяпти. Иншоотнинг ўнг томонига жойлашган бу участканинг қирғоғи асосан қумдан иборат. Дарё тўлқинлари илк бор ана шу жойларга келиб урилади. Бироқ, хеваликлар бўш келаётганликлари йўқ.

— Сувнинг сапчиши 22 июнда бошланган эди, — деди Хоразм область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ М. Вафоев, — Қилич Ниёзбой каналининг бош иншоотини сақлаб қолиш мақсадида дарё қирғоқларига 15 минг кубометр ҳажмда бетон, цемент кубиклари, шох-шабба ташланиб мустаҳкамланди. Партия, совет ташкилотлари юз бераётган ташвишли аҳволни ҳисобга олиб дарё қирғоғига яна 20 минг кубометр ҳажмда бетон, шох-шабба ётқизишни планлаштирди. Ҳозир табиий офатга қарши курашда Хоразм области, Туркманистон ССР ҳамда Қорақалпоғистон Автоном республикасидан келган 3 мингга яқин киши, 200 га яқин автомашина ҳамда 100 га яқин экскаватор, автокран, бульдозерлар ишлаб турибди. Ҳар қандай қийин шароитда ҳам каналнинг бош иншооти сақлаб қолинади.

С. НОДИРМАТОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИДА босилгандан кейин

«ЭЧКИНИ ОСМОНДА КЎР»

«Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 52-сонида босилган юқоридаги сарлавҳали фельетонда Каттақўрғон район Саройқўрғон қишлоқ советининг раиси Мустафо Аҳмоновнинг кирдикорлари фош этилди. У мансабини суиистеъмол қилиб, бухгалтер билан тил бириктириб сохта ҳужжатлар тузиш йўли билан давлат кассасига қўл урган, данғиллама уй қурган, бойлик тўплаган. Район ижроия комитетининг раиси Н. Ҳамроев қўли қинғир кишиларнинг танобини тортиб қўйиш, жамоатчилик орасида кенг муҳокама қилиш ўрнига уларга нисбатан ҳомийлик қилган. Фельетонда шу ҳақда гап борган эди.

Каттақўрғон ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари ўртоқ С. Тўхлиев имзоси билан олинган жавоб хатида бундай дейилади.

Текширишда «Эчкини осмонда кўр» сарлавҳали фельетонда келтирилган фактлар тасдиқланди. Текшириш якуни партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилиниб, тегишли чора-тадбирлар кўрилди. М. Аҳмонов қишлоқ советининг раиси вазифасидан бўшатилди. Молия-хўжалик қоидаларининг бузилишига доир материаллар терговчи органларига оширилди. Район ижроия комитетининг раиси Н. Ҳамроевга партия ҳисобот карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинди.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ • 2
13 АВГУСТ 1964 ЙИЛ
№ 188 (12.842).

Пахта далаларида

СИРДАРЁ. Куйбишев номли колхознинг Ҳалимахон Тошматова бошлиқ бригадаси аъзолари мўл ҳосил учун курашни қизғин давом эттирмоқдалар. Бригадага бириктилгэн 40 кишининг ҳаммаси дала ишларида актив қатнашмоқда. Улар гектаридан 27 ўрнига 37 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилдилар.

Х. Андақулов.

ИШТИХОН. Навоий номли колхознинг ўртоқ Бошмонов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси аъзолари 40 центнердан ҳосил кўтариш учун август ойида ғўза парваришини янада кучайтирдилар. Бригада далаларидаги ҳар туп ғўзада 5-6 тадан кўсак бор.

Ё. Исҳоқов.

ШАҲРИСАБЗ. Калинин номли колхознинг ўроқ Кўчаров бошлиқ бригадасида ғўзаларга «шарбат» оқизилмоқда. Суғоришдан сўнг қатор оралари вақтида сифатли юмшатиляпти. Натижада ҳар туп ғўзада мўл ҳосил тўпланмоқда.

Х. Азизов.

НАМАНГАН. «Қизил байроқ» колхозининг 4-бригадаси аъзолари ҳар туп ғўзада 10-12 тадан кўсак ҳосил қилиш учун шу кунларда ҳам ғайрат билан ишламоқдалар. Улар августнинг қолган кунларида ғўзани яна бир марта парвариш қилишга аҳд қилдилар.

И. Иброҳимов.

ЛЕНИНГРАД. «Октябрь» колхозининг механизаторлари Зоҳида Мингбоева, Худойберди Раҳимовлар терим агрегатларини мавсумга шай қилиб қўйдилар. Энг яхши майдонлар машина теримига ажратилди.

Ю. Юсупов.

ҒИЖДУВОН. Энгельс номли колхоз аъзолари жанговар қирқ кунлик эълон қилган эдилар. Колхоз партия ташкилоти ва правлениеси колхозчиларнинг унумли ишлашлари учун барча шароитларни яратиб берди.

Р. Панаев.

ҒЎЗА ПАРВАРИШИ БЎШАШТИРИЛМАСИН

Республикамиз ғаллакорлари куни кеча катта ғалабани қўлга киритдилар. Улар давлатга 35 миллион пуд дон топшириб, социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Зафар-зафарга йўлдош бўлади. Пахта фронтида ҳам ана шундай катта ғалабага эришмоқ учун колхоз ва совхозларнинг меҳнаткашлари пахта далаларида жонбозлик билан меҳнат қилмоқдалар. Ҳосилга ҳосил қўшиш, олинган мажбуриятнинг бажарилишини таъминлайдиган даражада «оқ олтин» етиштириш учун август ойида ҳам парваришни сира бўшаштирмаслик зарурлигини яхши билган колхозчилар, совхоз ишчилари бутун куч ва техникани ғўза парваришига сафарбар этмоқдалар. Бу ҳақда редакцияга ҳар куни ўнлаб хат-хабарлар келиб турибди.

Мана, Андижон областидан келган хабарлар. Убайдулла Раҳматуллаев Учқўрғондаги «Коммуна» колхозида ғўза агротехника қоидалари асосида парвариш қилинаётганлиги туфайли кўсакларга кўсак қўшилаётгани тўғрисида ёзса, Москва бошқармасидан Т. Холиқов Жданов номли колхознинг кўпчилик бригадаларида чеканка тамомланганлигини. Хўжаобод районидан А. Набиев «Ленин йўли» колхозининг илғор бригадаларида ҳар туп ғўза ҳозиргача 8-9 тадан кўсаклаганлигини маълум қилганлар. Марҳаматлик ўқитувчи ўртоқ Т. Аҳмадалиев «Победа» колхозининг инженери Эргашбой Орипов техникадан унумли фойдаланишда ташаббускор бўлаётганлиги тўғрисида ёзади.

Қишлоқ мухбирларидан бир нечаси ўз хабарларига «Юбилей шарафига», «Тўйга тўёна билан», «Туҳфа» каби сарлавҳалар қўйганлар. Бу бежиз эмас. Қишлоқ меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 40 йиллиги юбилейига муносиб меҳнат совғалари тайёрламоқдалар. Фарғона область, Киров бошқармасидан С. Жалилов, И. Сотиболдиев, Янгиқўрғон бошқармасидан О. Мўминов, Сирдарё бошқармасидан Т. Толипов, Иштихон бошқармасидан Р. Худойбердиев, Самарқанд бошқармасидан Э. Мўминов ва бошқа ўртоқлар ана шу ҳақда ёзганлар.

Ҳамма майдонларда мўл ҳосил етиштириш учун колхозчилар ривожланишдан кечиккан ғўзаларни алоҳида парвариш қилмоқдалар. Фарғона районидаги Димитров номли колхознинг Тошбой Жумабоев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси 70 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олган эди. Бригада аъзолари ғўзанинг ривожи, ҳосил чўғини ҳисобга олиб, гектаридан 35 центнердан пахта топширишга аҳд қилдилар. Бунинг учун 10 гектар майдондаги авжи паст ғўза қўшимча бир марта комплекс парвариш қилинди. Мана энди ҳамма майдонда ғўза ўртача 7-9 тадан кўсаклади. Бригадада, деб ёзади Ю. Собиров, такрорий чеканка ўтказиш тугалланмоқда.

Қува бошқармасидаги «Коммунизм» колхозидан Қ. Рўзиев, Ленинград районидаги «Большевик» колхозидан Ғ. Эҳсонов, Киров районидаги «Партия XX съезди» совхозидан А. Солиев, Ўзбекистон районидаги «Ўзбекистон» колхозидан Т. Ҳайитов, Охунбобоев районидаги «Совет» колхозидан У. Тожиматов, Жиззахдаги Жданов номли колхоздан И. Усмонов ўртоқлар ўз хабарларида ғўза парвариши қизғин давом эттирилаётганлигини, шу билан бирга пахта йиғим-теримига тайёргарлик ишлари ҳам бошлаб юборилганлигини маълум қиладилар.

ХАТЛАРГА ОБЗОР

Яккабоғ бошқармасидаги Калинин номли колхоз пахтакорлари 1100 гектар майдондаги ғўзанинг ҳаммасига бир марта «шарбат» суви бериб бўлдилар. Шу кунларда пахта далаларида 22 та трактор культиватори, 35 та от культиватори, 724 колхозчи ишламоқда. Шаҳрисабз бошқармасидаги Калинин номли колхознинг Неъмат Раҳматов бошлиқ бригадасида ҳам ғўза қатор ораларига «шарбат» суви оқизиляпти. Шу бошқармадаги «Қизил Шарқ» колхозининг қариялари мўл ҳосил етиштиришда пахтакорларга кўмаклашаётирлар. Бу ҳақда Р. Очилов, Х. Азизов, Б. Бойтуллаев ўртоқлар хабар ёзиб юборганлар.

Яккабоғлик А. Каримов, А. Сулаймонов, ғиждувонлик И. Қаландаров, Т. Мақсудов, қоракўллик М. Қодирова, иштихонлик М. Хитоев ўртоқлар ҳам редакцияга юборган хабарларида мўл ҳосил иштиёқида куч-ғайратларини аямай меҳнат қилаётган колхозчилар, совхоз ишчиларининг жонбозликлари тўғрисида ҳикоя қиладилар.

Бироқ, мўл ҳосил тақдири ҳал бўладиган август ойида ҳамма ерда ҳам иш пухта ташкил этилган, ғўза парвариши жадал олиб борилмоқда, деб бўлмайди. Чунончи, Навоий бошқармасидаги «Норпой» совхозининг Тошқтемир Мусурмонов бошлиқ бригадасида катта майдонлардаги ғўза бегона ўт ичида қолиб кетган. Ўртоқ Н. Эшматовнинг ёзишича, бу майдонларни ўтдан тозалаш тадбирлари кўрилмаётир.

Пойариқ бошқармасидаги «Коммунизм» колхозида (раиси Д. Юсупов, партком секретари Н. Умиров ўртоқлар) дала ишлари мажбуриятга яраша эмас. Колхозда 250 гектар майдондаги ғўза ҳали ҳам гулга кирмаган. 125 гектар ердаги экин эса шона кўрсатгани йўқ. Лекин ана шу майдонлардаги экин қўшимча парвариш қилинмаётир, дала бегона ўтлардан тозаланмаётир. Ўртоқ Тўрабоев бошлиқ бригадада 45 гектар майдондаги ғўза бир марта парвариш қилинганча турибди. Шуниси ажабланарлики, колхоз раҳбарлари бу бригадага техника биркитиб қўймаганлар. Ўртоқ Тўрабоев ғўза қатор ораларини культивация қилдириш учун бошқа бригадаларга бориб ялиниб юрибди.

Ўртоқ Р. Лапасовнинг ёзишича, бошқармадаги «Партия XXII съезди», Димитров номли колхозларда ҳам ғўза парваришида ана шундай ачинарли аҳвол юз бермоқда. Ўсишдан қолган ғўзалар қўшимча парвариш қилинмаётир, экин ўтга олдириб қўйилмоқда.

Косон бошқармасидаги «Косон» совхозида ғўза парвариши бир кун ҳам бўшаштирилмай давом эттириляпти. Лекин шу бошқармадаги кўпгина хўжаликларда сўнгги пайтда дала ишлари сусайтириб юборилди. Масалан, «Партия XXII съезди» колхозида 40 та чопиқ тракторидан шу кунларда 30 таси ишламоқда. Хўжаликда 550 гектар майдондаги ғўзанинг авжи паст. Дала ишлари сифатсиз бажарилмоқда, ғўза чанқатиб қўйилаётир. Айниқса колхознинг М. Шомуродов, Т. Ҳайдаров бошлиқ бригадаларида иш ўзи бўларчиликка ташлаб қўйилган.

Н. Оллаёров, И. Эшматов ўртоқларнинг ёзишича, бошқармадаги Ленин номли совхозда, Энгельс номли, Ленин номли колхозларда ҳам ана шундай аҳвол юз бермоқда. Косон ишлаб чиқариш бошқармаси раҳбарлари ҳар бир бригада ва звенода мўл ҳосил тўпланишини таъминлаш учун ишдаги сусткашликка дарҳол хотима беришлари, ҳар бир хўжаликда ғўза парваришининг пахта йиғим-теримигача давом эттирилишига эришмоқлари керак.

ЛЕНИНГРАД ишлаб чиқариш бошқармасидаги Ҳамза Ҳакимзода номли совхознинг Исроилжон Мелибоев бошлиқ 3. бригадаси аъзолари 138 гектар майдоннинг ҳар гектаридан юбилей йилида пландаги 25 центнер ўрнига 30 центнердан пахта етиштириш учун курашмоқдалар. Бригада аъзолари августда ҳам ғўза парваришини сира бўшаштирмай давом эттираётганликлари туфайли ҳозир ҳар туп ўсимликда 8-9 тадан кўсак санаш мумкин. Суратда: бригадир Исроилжон Мелибоев ва механизатор Очилжон Мўминов.

А. Тўраев фотоси.

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР ШАЙМИ?

АНДИЖОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Область пахтакорлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 40 йиллик тўйига катта тўёна тайёрлаш учун ҳосилга ҳосил қўшиш ойи-августда ғўза парваришини қизғин давом эттирмоқдалар. Шу кунларда пахта далаларида 3 мингдан ортиқ чопиқ трактори ишламоқда. Пахтакорларнинг диққат-эътибори ривожи суст ғўзаларни қўшимча парвариш қилиб, кутилган ҳосилни тўплашга қаратилган.

Андижонликлар бу йил ҳосилнинг 150 минг тоннасини «зангори кемалар» билан териб олишга бел боғладилар. «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг кеча бўлиб ўтган совети ана шу муҳим масалани муҳокама қилди. Машина теримига тайёргарлик ҳақида «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси Н. Д. Лапшин доклад қилди.

Хўш, Андижонда машина теримига тайёрлик қандай? Шу ўринда ўтган йилги ишларга бир назар ташлаб ўтиш керак бўлади. Ўтган йили пахта далаларида 1946 терим агрегати ишлади. Булар билан кунига ўрта ҳисобда 4,3 минг тонна пахта терилди. Машина теримига яна ҳам кенгроқ йўл очиб берилган хўжаликларда ҳосил анча барвақт йиғиб олинди. Ўтган йили машина терими планини 202 процент бажарган қўрғонтепаликларнинг намунаси диққатга сазовордир. Улар бу йил ҳам ҳосилни йиғиб-териб олишни механизациялаштириш йўлида яхши ишлар қиляптилар.

Пахтакорлар орзиқиб кутаётган терим палласига саноқли кунлар қолди. Машина теримига кўз тиккан деҳқон ҳозир картасини ўтга бостирмаслиги, агрегатни шайлаб қўйиши керак. Афсуски, бирқатор хўжаликларда шундай қилинмаяпти.

Янгиқўрғонда бу йил ҳам машиналар ремонти ёмон аҳволда. Мавжуд 124 агрегатдан энди 53 таси ремонтдан чиқарилган. Учқўрғонда 286 та машинадан 155 таси тайёр бўлган, холос.

Область совхозларида 813 та агрегат бор. Бу йилги мавсумда ишлаши керак бўлган бу агрегатлардан эндигина 242 таси ремонтдан чиқарилган. Ленин номли совхозда 108 агрегатдан бирортаси ҳам тайёр эмас.

Учқўрғондаги «Коммунизм», «Пахтакор», Карл Маркс номли ва «Москва» колхозлари, Андижон бошқармасидаги «Партия XXII съезди», «Ленинград», Энгельс номли колхозларда агрегатларни ремонт қилишга ҳалигача киришилмаган. Избоскан, Андижон, Учқўрғон районларида ремонтнинг сифати билан ҳеч ким қизиқмаяпти. Ремонтдан чиқарилган агрегатларнинг ҳар биридан камчилик топилмоқда.

Кадрлар танлашга ҳам етарли эътибор берилмаяпти. Бу йил областда 2481 агрегат ишлайди. Теримни икки сменада ташкил этиш учун 5 мингга яқин тажрибали кадр керак бўлади. Ваҳолонки, энди 3 минг 600 кадр танланди, холос. Махсус курсларда ўқитилиши керак бўлган 576 кишидан фақат 208 киши ўқитилмоқда. Механизатор кадрлар тайёрлашга Чуст, Андижон, Янгиқўрғон бошқармаларининг раҳбарлари айниқса совуққонлик билан қарамоқдалар.

«Узсельхозтехника» область бирлашмасининг советида Москва бошқармасидаги Киров номли колхознинг бош инженери М. Тошхўжаев, машъал хўжалик — «Совой» совхозининг директори У. Саримсоқов ва бошқа ўртоқлар хўжаликни интенсив юксалтиришда техниканинг, айниқса етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олишни тўла механизациялаштиришнинг роли ниҳоятда катта эканлигини айтдилар.

С. ШОКАРИМОВ.

БИР ЯРИМ ЙИЛЛИК ЕМ-ХАШАК ЖАМҒАРАЙЛИК!

Ўзбекистон ССР областлари ва ишлаб чиқариш бошқармаларида дағал хашак тайёрлаш ва силос бостиришнинг бориши тўғрисида 1964 йил 10 августга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар ва ишлаб чиқариш бошқармалари	Дағал хашак	Силос
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ	74,6	1,9
Оққўрғон	76,5	3,6
Бекобод	55,8	—
Бўка	74,0	1,7
Юқори Чирчиқ	73,1	—
Калинин	85,8	—
Урта Чирчиқ	65,0	—
Янгийўл	78,6	7,6
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ	66,9	3,1
Гулистон	32,6	—
Жиззах	82,6	11,0
Киров	70,9	1,8
Пахтаорол	60,0	0,1
Сирдарё	63,2	7,8
Фориш	106,1	—
Янгиер	38,8	1,4
Янги ерларни ўзлаштириш бошқармаси	19,7	—
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ	42,8	0,5
Олтиариқ	37,7	—
Охунбобоев	37,2	—
Киров	39,8	—
Қува	57,5	—
Ленинград	51,1	—
Поп	35,2	—
Ўзбекистон	40,4	3,8
Фарғона	54,1	—
АНДИЖОН ОБЛАСТИ	43,6	9,2
Андижон	37,9	9,1
Балиқчи	35,6	6,7
Задарё	35,2	—
Избоскан	43,8	20,5
Қўрғонтепа	43,2	—
Марҳамат	47,2	14,3
Москва	54,4	14,7
Наманган	42,4	11,1
Учқўрғон	48,7	11,0
Хўжаобод	44,1	4,9
Чуст	42,1	7,6
Янгиқўрғон	40,6	8,1
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ	44,6	2,5
Булунғур	33,4	0,5
Ғаллаорол	33,6	19,7
Иштихон	49,1	—
Каттақўрғон	43,5	—
Норпой	50,5	—
Нурота	60,6	1,9
Пойариқ	54,0	3,3
Пастдарғом	39,9	0,5
Самарқанд	47,3	0,6
БУХОРО ОБЛАСТИ	51,0	0,2
Бухоро	33,5	—
Вобкент	35,8	—
Ғиждувон	31,9	—
Қоракўл	41,7	—
Навоий	57,7	1,4
Ромитан	64,3	—
Томди	109,2	—
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ	105,1	14,9
Ғузор	104,0	26,0
Қарши	135,8	29,2
Косон	102,5	22,7
Чироқчи	57,5	2,8
Шаҳрисабз	94,7	5,4
Яккабоғ	142,4	12,4
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ	56,5	18,2
Денов	60,9	13,6
Сариосиё	66,7	5,4
Термиз	54,2	6,9
Шеробод	41,9	38,3
Шўрчи	54,3	30,2
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ	39,4	—
Гурлан	26,1	—
Ҳазорасп	43,4	—
Хева	35,6	—
Шовот	41,6	—
Янгиариқ	51,0	—
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР	14,0	—
Тўрткўл	11,7	—
Амударё	10,6	—
Хўжайли	12,9	—
Қўнғирот	7,7	—
Кегайли	9,8	—
Чимбой	25,6	—
Мўйноқ	10,7	—

ЁШЛАР ИЖОДИДАН

РАЪНО

(ҲИКОЯ)

Соқол олдираётган кишининг даҳанига эндигина совун суртган эдим, қулоғимга бир товуш чалинди. Ўгирилиб қарайман, ҳеч ким кўринмади. Мўйини иссиқ сувга ботириб, совунни кўпиртирдим. Яна ҳалиги товуш келди. Эшикка қарайман, ҳеч ким йўқ. Товба, менга бир бало бўлганми ўзи? Устарани қайроққа ишқалаб, деразага яқинлашган эдим, кўзим табассум қилиб турган қизга тушди.

— Раъно, ўзингизми?

— Кутмаганмидингиз!?

— Қани, бу ёққа марҳамат.

— Раҳмат. Шошиб турибман.

— Қаерга шошяпсиз?

— Далага.

— Айтганча, кеча газетада расмингизни кўриб эдим. Ишларингиз яхшими?

— Раҳмат, ўзингизникичи?

— Бир нави. Тирикчилик экан, қимирлаб турибмиз.

— Тирикчилик? Нима бало, бола-чақангиз кўпайиб кетдими? — деди Раъно шўх кулиб.

Жавобга тилим бормайди. Бола-чақа нима қилади уйланмаган одамда.

— Мунча қизармасангиз? Бўлса, тўйга айтмасмидим демайсизми?—дейди у ўртага тушган сукутни бўлиб.

— Ростини айтсам, мени хижолатда қолдирдингиз. Раъно,—дейман зўрға ва кўнглимда тугуғлик жумбоқни ечиш учун унга дардимни айтаман... Мен қаёққа қараб кетаётганимни билолмайман. Уйлаб уйимнинг тагига етолмайман. Менга нима бўлган ўзи, бировнинг измидан чиқолмайман. Ўнинчини битиргач, дадам «этикдўз бўл, даромади катта бўлади», деди. Этикдўз бўлдим. Энди мустақил ишлай бошлаганим-да, кимё тараққий этди-ю, игна-ипга ҳожат қолмади. Шунда дадам «ўғлим, сартарошликни эгалла. Кимёнг минг тараққий этгани билан соқолни йўқ қилиб юборадиган дори ишлаб чиқара олмайди» деди. Кўриб турибсизки, қўлимда устара билан қайроқ. Нима қилишга ақлим ҳайрон.

Раъно менга ўйчан назар ташлади-да:

— Нима қилишни ўзингиз билар экансиз-ку. Бунинг учун бир оз ирода бўлса бас,—дейди.

Мен Раънонинг гапларига қулоқ соларканман, эски дўстлигимиз қайта уйғонгандек бўлди. Мактабда бирон фандан ёмон баҳо олсам борми, шу куни Раъно бизникида бўларди, бирга дарс тайёрлардик. Мана ҳозир ҳам у менга ёрдам қўлини чўзяпти. Мен ич-ичимдан севиниб кетдим. Бирданига баралла овоз билан:

— Раъно, мени шогирдликка олинг!—дебман.

Раъно чўчиб тушди шекилли, «секинроқ» дегандек кўкрагига туфлайди. Сўнг қизларга хос ноз билан:

— Мен устозликка ярарминанман?—дейди.

— Ярайсиз, Раъно, ярайсиз!

* * *

Қўлимдан туппа-тузук иш келадиган бўлиб қолди. Ҳаммадан ҳам трактор рулини мустақил бошқарган куним бир умр эсимда қолади. Қувончим чексиз. Гўё менга қанот битилган-у, баланд парвоз қиламан...

Мени меҳнат эъзозлаётганини сезмайман. Бир вақтлар Раъно менга, иродали бўлинг, деган эди. Мен ҳамон ўзимни иродасиз ҳис этаман. Мен доимо Раънони ўйлайман. Хаёлимдан Раъно бир зум нари кетмайди. Уйимда ҳам, қалбимда ҳам доимо Раъно ҳукмрон. Мен ҳар бир ишни ўз иродам билан эмас, қалбимдаги Раънонинг ҳукми билан бажараётгандек сезаман ўзимни. Товба, нега бундай бўларкин?

Билмадим, бу дўстлик туйғусидир балким. Гоҳо қўлим ишга бормай қолади. Ўзимни қандайдир нотинч сезаман. Унинг висолига боқиб тўймайман, эрта билан уни кўришга, сўзларини тинглашга ошиқаман. Ошиқаман-у, рўбарў келганда худди бир қадоқлик тош осилгандек тилим айланмай қолади. У бўлса шўх кулганча ғўза оралаб чопиб кетади. Орқасидан хаёлчан назар ташлаб қоламан. Нега, нега менинг бутун борлиғимни Раъно ҳақидаги ўйлар чулғаб олган?

* * *

Қош қорайиши билан полиз томон йўл оламан. Ўртадаги сўрига чалқанчасига ётаман. Чор атрофдан ёқимли, хушбўй қовун ҳиди уфуради. Майин эсган шабада барглар билан ўйнашади, узоқдан ёлғиз булбулнинг нолиши қулоққа чалинади. Мен на шу булбулнинг товушига қулоқ соламан. «Нега, нимадан нолийди у?». Мен ўз саволимга ўзим жавоб бераман. «Булбул ёлғизлигидан нолиса керак». Шундай дейман-у, ўзимни ҳам тонгни, гулни хумор бўлиб кутаётган булбулга ўхшатаман. Нега? Ахир Раъно ҳамиша мен билан бирга-ку. Қани энди бир умрга, абадий бирга бўлсак. Бунга Раъно нима деркин?

У менга доимо меҳрибонлик билан боқади. Кеча бўлса «Ҳеч бировни севасизми?» дейди. «Айтмасангиз ҳам биламан. Сиз ўзингизни севасиз» дейди. Бу нима дегани экан-а. Сен муҳаббатга муҳаббат билан жавоб қайтаролмайсан, фақат ўзингни ўйлайсан деганимикан? Ўшанда севаман, сизни севаман ,десам-у, олам гулистон эди-я, Борди-ю, у севмаса-чи?

Мен Раъно ҳақидаги фикрларни қувлаш учун кўзимни чирт юмаман. Аммо сира уйқу йўқ. Яна чалқанча ётаман. Тепамда тўлин ой менга табассум билан қараб туради. У шу тобда худди Раънога ўхшайди. У ҳам кулча юзли, шаҳло кўз, қалин лабидан сира табассум аримайди. Мен унга боқиб, «кулма» дейман. У яна шўхроқ кулади. Кулма десам, баттар кулади. Ой—Раъно-ю, мен ўзим бўлиб, юлдузлар чаманида кезамиз. У мени олис-олисларга бошлайди. Мен эса итоаткорона унинг амрига бўйсунаман. Биз узоқ сайр қиламиз. Узоқдан, ой баландлигидан она ер гўзалдан ҳам гўзал кўринади.

Мен унга «Ерга туш», дейман. У бўлса: «Йўқ, ўзинг мен билан бирга юр», дейди.

— Менинг дардимни билсанг эдинг.

— Мақсадингни айт,—дейди у.

— Мақсадимни... — Яна тутиламан.

Ой ҳам индамайди. Индамайди-ю, булут орасига яширинади. Йўқ, яширинади эмас, юпқа, оппоқ булут тўри ой бетини қоплаб олади. У ҳамон табассум қилади. Йўқ, бу Ой эмас, бу—бахти бетига кулгу бўлиб қалққан, келинчак либосига бурканган Раънодек туюларди.

— Раъно, ўла-ўлгунча сенга вафодор ёр бўлай,—дейман. Аммо Раъно жавоб бермайди. Тўлин ой тепамда табассум билан боқиб туради. У худди «бу гапларни Раънонинг ўзига айт» деяётгандек мийиғида кулади.

* * *

Эрта тонг. Кенг водий бориб тақалган сервиқор тоғ эринчоқлик билан оппоқ булутлардан ёпинган кўрпасини очди. Муздек сувга ювиндимда, полиз ораладим. Шудрингдан маржон таққан жўрақандни узиб, пичоқ тегизишим билан тарс этиб ёрилди-ю, аламига ширинлиги тилимни ёрмоқчи бўлди. Тилик қовунни еб, ўрнимдан туриб бир керишдим-да, дала томон йўл олдим.

Майин шамол юзимни силаб ўтади. Толлар қизлар кокилидек, новдаларини силкиб, салом беради. Шонага кирган ғўзалар қуёш нурида денгиз тўлқинлари сингари мавжланади. Мен ёлғизоёқ йўлга бурилдим. Шу пайт бировнинг чақирган товуши қулоққа чалинди. Қайрилиб қарасам, югурганча Раъно келяпти.

— Маслаҳат беринг, — дейди у тез-тез нафас олиб.—Айбга буюрмайсиз, сизга юрагимда бор дардни айтмоқчиман.

«Наҳотки Раъно ҳам Ой билан сўзлашган бўлса?! Наҳотки, Ой муҳаббатимни унга етказган бўлса?!» ўйлайман.

— Йўқ, Раъно. Мен айтаман.

— Кейин, кейин, Сиз кейин айтасиз. Аввал мени тингланг,—деди. Қизнинг кўзларида йилтираб ёш томчилари кўринди.

— Йиғламанг, йиғламанг Раъно,—мен унинг сочларини силадим. Бахтим бағримда. Дунёда энг бахтиёр ҳис этаман ўзимни. Раъно худди ёш қизалоқдек кўз ёшларини енги билан артди. Сўнг тескари ўгирилиб олиб, муҳаббатдан сўз очди.

Беҳосдан бир челак сув қуйилгандек бўлди устимга.—Раъно Ҳайруллони севар экан!.. Раъно ўз муҳаббати ҳақида сўзларди. Менинг қулоқларим эса гўё ҳеч нарса эшитмасди.

«Раъно! Юраги соф, севгиси пок садоқатли қиз бу! Мен биламан: агар у бировни севса бир умрга севади!» — Хаёлимдан шу фикрлар ўтарди.

Бир вақт Раъно мени туртиб:

— Хаёлингиз қаерда? — деди.

— Сизда, Раъно, сизда. Гапираверинг, — дедим зўрға.

Шундан сўнг Ҳайруллонинг унга бевафолик қилиб, бошқа бировни севиб кетганини, кеча қишлоққа келиб, Раънога товба-тазарруқ билан яна қайта муҳаббат изҳор қилганини англадим.

«Ажабо! Наҳотки Раънодек қизнинг муҳаббати унинг учун эрмак бўлса?!» Юрагим орқага тортиб кетди. Аммо бир нима дейолмадим. Раънога бўлган муҳаббатим ҳам, Ҳайруллога бўлган нафратим ҳам қалбим тубида қолиб кетди.

Раъно менга бир нигоҳ ташлади-да, ерга қараб:

— Маслаҳатингизни айтинг. Нима қилсам экан?—деди.

Дўстга маслаҳат бериш ҳам фарз, ҳам қарз дейдилар. Аммо Ҳайрулло қилган виждонсизликни Раънонинг ўзи ҳам тушуниб турибди-ку. Нега энди мендан маслаҳат сўрайди? Олижаноб муҳаббати эвазига унинг гуноҳидан кечмоқчидир балким.

— Раъно сиз қалби, муҳаббати пок қизсиз. Мен сизнинг муҳаббатингиз олдида бош эгаман.

Раъно шу тобда мутлақо ўзгариб кетди. Чеҳрасидаги аввалги ғамгинлик ўрнини бахтиёрлик тимсоли — табассум эгаллади. У менга рўйи-рост тикилиб:

— Қани энди ҳамма ҳам муҳаббатни сиздек қадрласа! — деди-ю, чопганича кетди.

Мен хангу-манг бўлиб қолган эдим. Ўзимга келгандан кейин эса:

— Раъно-о-о!.. — деганча қолдим.

Анча вақт гангиб юрдим. Яна ўша-ўша, ҳар куни биргамиз. Ҳайруллодан сўз очсам, ранжигандай бўлар, баъзан чимирилиб қўярди. Бир куни:

— Жуда яхшисиз-у, бир оз соддароқсиз-да.—деди сирли оҳангда. Шундай деди-ю, юзи ловуллаб кетди. Мен шунда билдим. Раъно мени синаган экан.

Ғани РАСУЛЕВ.

Янги трестлар

«Средазтепломонтажстрой»

Урта Осиё иқтисодий районн территориясида қурилиш объектларидаги тепломонтаж, изоляция, химиявий моддалардан сақлаш ишларини бажариш ва махсус темир-бетон иншоотларини тезкорлик билан қуриш мақсадида Тошкент шаҳрида «Средазтепломонтажстрой» тресги тузилди. Янги ихтисослаштирилган трест «Главсредазспецмонтаж»га бўйсунади.

«Средазтепломонтажстрой» трестининг Душанба шаҳрида «Стройтермоизоляция» ва Чирчиқ шаҳрида «Монтажхимзащита» Урта Осиё бошқармалари тузилди. Шунингдек, бу ихтисослаштирилган бошқармалар қарамоғида Олмалиқ ва Фарғона шаҳарларида хўжалик ҳисобида ишлайдиган махсус участкалар ҳам ташкил этилди.

«Средазпромвентиляция»

Ўзбекистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистон республикаларидаги йирик саноат ва граждан бинолари қурилишида вентиляция ишларини бажаришни тезлаштириш ва марказлаштириш ниятида «Главсредазспецмонтаж» бошқармаси ҳузурида «Средазпромвентиляция» ихтисослаштирилган тресги тузилди.

Янги трестнинг Фрунзе, Душанба ва Ашхобод шаҳарларида хўжалик ҳисобида ишловчи участкалари иш бошлаб юборди.

М. СУЛТОНОВ.

Андижон далаларида етиштирилган мўл ғалла ҳосилини ўриб-йиғиб олиш ишлари ҳамон қизғин давом этмоқда. Суратда: ғалла ўрими.

С. Безносов фотоси.

АГРОХИМИЯ МАКТАБИ

Косон бошқармасидаги «Партия ХХ съезди» совхозида агрохимия мактаби очилди. Мактабда машғулотларни совхознинг бош агрономи Ж. Шодмонов, малакали ўқитувчилардан А. Турдиев, Х. Ортиқовлар олиб боряптилар.

Б. АҲМЕДОВ.

ҚАРИЯЛАРГА СОВҒА

Чирчиқ шаҳридаги 160 трестга қарашли 225 қурилиш бошқармаси коллективи Товоқсой посёлкасида қариялар учун 250 ўринли дам олиш уйини қуриб битказди. Бу ерда кексаларнинг дам олишлари ва даволанишлари учун ҳамма шароит мавжуд.

Э. РЎЗИМАТОВ.

БОЛГАРИЯ ВИСТАВКАСИГА МАРҲАМАТ

Тансоғлик — туман бойлик, дейди халқимиз. Инсоннинг соғлиғи йўлида бутун дунё медиклари хормай-толмай хизмат қилаётирлар. Куни кеча пойтахт Темирйўлчилар маданият саройида Ўзбекистон савдо палатаси ташкил қилган Болгария медицина асбоблари ва дори-дармонлар виставкаси ҳам сўзимизнинг ёрқин далили бўла олади.

Фараз қилайлик, оғриб қолдингиз, сизга озор бераётган дард қаерингиздаю ва унга қандай диагноз қўйиширкин, у сизга маълум эмас. Бундай вақтда Болгария медиклари кашф этган депульцатор М-Б аппарати ёрдамга келади. Бу аппарат ҳар қандай оғриқ ва ҳар қандай касаллик киши организмининг қаерида пайдо бўлганини айтиб беради. Аппарат кнопкасини боссангиз бас, радикулитми, ревматизмми ёки қон босими ошганми, хуллас касаллик шу заҳотиёқ аниқ бўла қолади.

Айтайлик, рентгенга тушмоқчисиз, лекин электр нури йўқ. Бундай вақтда ҳам тўппа-тўғри рентген аппарати олдига келаверасиз. Болгария олимлари қуёш нури ёрдами билан ишлайдиган ажойиб аппарат кашф этганлар.

Одатда чириган тишни тозаламоқ учун ишлатиладиган аппарат оғриқ пайдо қилади. Аппарат ишлаши билан кўнгилсизланасиз. Болгария стомотологлари секундига 12 минг оборот берадиган янги аппарат кашф этдиларки, бу аппарат оғриқсиз даъволайди.

Болгариялик медик дўстларнинг бундай асбобларни ва дори-дармонларни Тошкент шаҳар Темирйўлчилар саройида ташкил қилинган виставкада намойиш қилаётирлар. Уларни кўрган киши ҳайратда қолади, болгариялик медикларга тасанно айтади.

— Болгария медицинаси дейди, — виставка директори, фармацевт Иван Стаменов Иванов, — йигирма йил мобайнида жуда катта ютуқларни қўлга киритди. Сил, ревматизм, инфаркт ва бошқа касалликларни даволаш учун янги медицина асбоблари ва дори-дармонлари ишлаб чиқдилар. Айниқса стомотология, хирургия соҳасида яратилган асбоблар ва аппаратлар Болгария медицинасининг катта ютуқларидан далолат беради. Ҳозир мамлакатда дори-дармон ишлаб чиқарадиган учта завод ишлаб турибди. Болгарияда ўсадиган юздан зиёд ўсимликдан 300 хилдан ортиқ дори тайёрланиб, 40 хилдан кўпроқ дори-дармон Европа, Осиё, Африка мамлакатлари ва Америкага экспорт қилинмоқда.

Суратда: виставка залларида.

И. Глауберзон фотоси.

БРИГАДИРНИНГ КУТУБХОНАСИ

«Узбекистон» колхозининг бригадири Абдумутал Абдуқодировнинг уйида катта кутубхона бор. Уйнинг бир хонаси эса коллекциялар учун ажратилган. «Химия асослари», «Деҳқончилик» китоблари, қишлоқ хўжалигига оид ўнлаб брошюралар унинг амалий ишига ҳамкор бўлмоқда. Ризамат отанинг узумчилик, Ҳамроқул Турсунқуловнинг пахтачилик, Любовь Лининг маккажўхори ҳақидаги қимматли фикрлари ёзилган брошюралар бригадирнинг иш столида турибди.

Китоб полкаларида марксизм-ленинизм классиклари, рус, ўзбек, қозоқ ва туркман ёзувчиларининг асарлари ўрин олган. Абдумутал ака партия тарихини ўрганишда, бригада аъзолари билан суҳбат қилмоқчи бўлганида мана шу китобларга мурожаат қилади.

Абдумутал Толстой, Гоголь, Пушкин, Лермонтов, Алишер Навоий, С. Муқонов, Абдулла Тўқай, Фурқат, Шекспир, Гёте асарларини ўқиб, китобхонлар кечасида бир неча марта мунозараларда қатнашди.

Ҳозир ғўза парваришида энг қизғин давр. Ғўза касалликларига қарши курашиш, авж олмаган ғўзаларни қўшимча ўғитлаш, чеканкани барвақт тамомлаш, айниқса ғўзаларни маромида суғориш керак. Бригада аъзолари 140 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини олишган.

Абдумутал ака оиласи 15 хил газета, журналга обуна бўлган. Бригадирнинг лабораторияси пахта, ғўза, кўсак, ҳашаротлар, маккажўхори коллекцияси билан тўла.

Раҳматулла ИСҲОҚОВ.
Тошкент область, Юқори Чирчиқ бошқармаси.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

«ДЎСТЛАШГАН» ТИМСОҲЛАР

Ғарбий Германиядаги Франца Альтхофа циркида одатдан ташқари артистлар... — тимсоҳлар томоша кўрсатишди. Циркчи хотин ўзининг 12 «дўстлашган» тимсоҳлари билан майдонга чиқиб келади. Жаҳон цирки тарихида шу пайтгача учрамаган «артист» — тимсоҳлар хотиннинг «айтганини» сўзсиз бажариб, турли хил ҳаракатларни қилади. Суратда: тимсоҳлар саҳнада.

ИЛОНЛАР БИЛАН «ЖАНГ»

Бу воқеа Ҳиндистоннинг Мадорас вилоятидаги Диндигул қишлоғида юз берган. Олтита деҳқон эски пахса уйларни бузишаётган эди. Улар уйнинг деворини қулатишаётганда кавакдан узун қора илон чиқди. Илон ҳали деҳқонларга «ҳужум» қилишга улгурмасданоқ ишчилардан бири белкурак билан унинг бошини мажақлаб ташлади.

Деҳқонлар яна ўз ишлари билан машғул бўлдилар. Орадан икки минут ўтар-ўтмас кавакдан қаторасига бешта илон чиқди. Деҳқонлар бу илонларни ўлдириб, улгуришмасданоқ, кавакдан кетма-кет яна илонлар чиқа бошлади. «Жанг» кун бўйи давом этди. Кечга яқин эски уй харобаси ёнида кичик тепачаден ўлик илонлар тўдаси ётарди.

ВОВА ҚУТҚАЗИБ ҚОЛИНДИ

Севастополлик 12 яшар ўқувчи Вова Ситник автомобиль камерасида денгиз қирғоғида сузиб юрарди. Шу пайт қаттиқ шамол эсиб, тўлқинлар Вовани олиб кета бошлади.

Вовани қутқазиш учун иккита вертолёт ҳавога кўтарилди. Қидирув 3 соат давом этди. Вова қирғоқдан 12 километр ичкарига кетиб қолган экан.

Борттехник Евгений Клеменок денгиз тўлқинларида қайиқчаден қалқиб бораётган болани кўриши билан вертолётни пастлатиб, осма нарвончани Вовага узатди. Бола қирғоққа олиб келинди.

ТЎРТ ЎЛИМДАН СЎНГ

Ленинграддаги механика институтининг биринчи курс студенти, спортчи Игорь Баркаган Пушкин—Ленинград кўчасида велосипед миниб, машқ қилиб юрарди. У йўлнинг бурилишига борганда пастликдан шамол тезлигида учиб келаётган машина билан тўқнашди... Кейин нима бўлганлигини Игорь эслай олмайди.

Баркаганнинг ҳаёти учун қандай жанг борганлигини Семашко номидаги касалхонанинг хирургия бўлими мудири Алексей Захаров бундай ҳикоя қилади:

— Юзаки қараганда Игорь унча шикастланмагандек кўринади. Лекин уни рентгенда кўрганимизда ҳамма врачлар данг қотиб қолишди. Ташвишда қолдик. Йигитнинг тўққиз қобирғаси синган, елка кураги шикастланган, ичаклари узилган эди. Ҳаммадан ҳам ўпкасига ҳаво четганлиги хавфли эди! Шприцлар ёрдамида ўпкадаги ҳавони тортиб ола бошладик. Игорь бир оз ўзига келди. Орадан йигирма минут ўтгач, у яна ўлим ҳолатига тушди. Шу ҳолда Игорь тўрт марта ўлди. Тўрт марта ҳам уни врачлар ўлим чангалидан тортиб олдилар.

Баркаган касалхонадан чиқиши билан яна спорт билан шуғуллана бошлади. Дастлаб енгил машқларни, сўнг чанғида учиш, велосипедда юришни машқ қила бошлади. Ҳозир у штанга кўтармоқда. Жисмоний тарбия билан шуғулланаётганлиги туфайли Игорь йигирма килограмм семириб ,ўпкаси 2300 куб сантиметр кенгайди.

Тўрт ўлимни енгган Игорь Баркаган яқинда институтда ўтказилган классик кураш мусобақасида ғолиб чиқди.

Иосиф ОХОТНИКОВ,
(АПН).

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

КИПР ҲАРБИЙ ИНТЕРВЕНЦИЯДАН ҲИМОЯ ҚИЛИНСИН

ВЦСПС БАЁНОТИ

Туркия ҳукуматининг ҳаракатлари инсониятга қарши жиноят ва БМТ Уставини қўпол суратда бузишдан иборат бўлиб, тинчлик иши ва халқлар хавфсизлигига жиддий хавф туғдиради, дейилади Туркия қуролли кучларининг Кипр Республикасига ваҳшиёна ҳужум қилганлиги муносабати билан ВЦСПС эълон қилган баёнотда.

Баёнотда айтиладики, Кипрдаги воқеаларнинг ҳозирги ривожланиши тасодифий бир ҳол эмас. НАТО мамлакатларининг империалистик кучлари ўз агрессив мақсадларини кўзлаб, Кипрни суверенитетдан ва территориал бутунликдан маҳрум қилишга интилмоқдалар. Улар Туркия ҳукуматининг Кипрга қарши қилган ва кенг ҳарбий интервенцияга айланиш хавфини туғдираётган қуролли ҳужумини рағбатлантирмоқдалар.

Эрксевар Кипр халқининг, деб таъкидланади баёнотда, ўз мамлакати мустақиллиги ва территориал бутунлиги учун олиб бораётган ҳаққоний курашида, ўз озодлигини ҳимоя қилиш йўлидаги курашида совет меҳнаткашлари ва касаба союзлари уни қардошларча қўллаб-қувватламоқда. Биз, дейилади баёнотда, озодлик ва тинчлик учун курашчиларнинг биринчи сафларида турган Кипр касаба союзларига қизғин бирдамлигимизни билдирамиз.

Совет Иттифоқининг ишчи ва хизматчилари номидан Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий Совети Туркия ҳарбийларининг Кипр Республикасига қарши агрессияси тўхтатилишини, НАТО агрессив доираларининг хатарли иғвогарликларига хотима берилишини ҳамда кипрлик грек ва туркларга ўзларининг умумий ватани— Кипр Республикасига тааллуқли ҳамма масалаларни чет эллар аралашмагани ҳолда ўзлари ҳал этиш имконияти берилишини талаб қилади.

(ТАСС).

СОВЕТ ҚИЗИЛ КРЕСТИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

СССР Қизил Крест ва Қизил Ярим Ой жамиятлари союзи ижроия комитетининг раиси Г. А. Митерев Халқаро Қизил Крест комитети президенти Леопольд Буасьега телеграмма юбориб, аёлларни ҳам, болаларни ҳам аямасдан Кипрдаги тинч аҳоли яшайдиган пунктларни бомбардимон қилган Туркия авиациясининг шафқатсиз ҳаракатларига қарши норозилик билдирди.

Совет Қизил Кресті, деб таъкидланади телеграммада, Халқаро Қизил Крест комитети ўз обрўсидан фойдаланади ҳамда инсонпарварлик принципларига амал қилиб, Женева конвенцияларининг бажарилишини таъминлаш ва азоб чекаётганларнинг аҳволини енгиллаштириш учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма чораниц кўради, деб умид билдиради.

(ТАСС).

У ТАННИНГ АЙТГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 11 август. (ТАСС). Кеча БМТ бош секретари У Тан жангларни тўхтатиш тўғрисидаги чақириққа Кипр ва Туркиядан жавоблар олингандан сўнг уруш ҳаракатларига хотима бериш ва Кипрдаги кескинликни юмшатиш имконияти туғилди, деб айтди. У Тан ана шу қулай имкониятдан максимал даражада фойдаланишни ҳамда оролнинг ҳамма районларида тинчлик сақланиши ҳақида битимга эришиш учун бутун кучларини сарф қилишни ўз олдига мақсад қилиб қўйганлигини таъкидлайди. Бош секретарь, жумладан, барқарор ярашувга эришиш учун ўзининг шахсий вакилини Кипрга юборишга қарор қилган.

ИНЕНЮНИНГ ТЕЛЕГРАММАСИ

АНҚАРА, 11 август. (ТАСС). Туркия бош министри Иненю Хавфсизлик Кенгаши раисига юборган телеграммасида, сизнинг илтимосингизга кўра, Туркия ҳукумати турк ҳарбий-ҳаво кучларининг Кипрдаги ҳаракатларини дарҳол тўхтатди, деб хабар қилди. Иненю агар кипрлик греклар ҳужумларни тўхтатмаса, у ҳолда Туркия авиацияси ўз ҳаракатларини яна бошлайди, деб таъкидлади. Иненю агар жанглар тамомила тўхтатилмаса, БМТ қўшинлари эса 5 августгача бўлган аҳволни тикламаса ҳамда Кипрга қурол-яроғ ва ҳарбий ходимлар келтирилишига тўсқинлик қила оладиган қаттиқ контроль йўли билан аҳволни нормаллаштиришга эришмаса, у ҳолда янги кескинлик хавфи доим мавжуд бўлиб туради, деб огоҳлантирди.

ГЕНЕРАЛЛАР КЕНГАШМОҚДА

ПАРИЖ, 11 август. (ТАСС). Европадаги НАТО бирлашган қуролли кучларининг олий бош қўмондони генерал Лимэн Лемнитцер бугун Европадаги НАТО бирлашган қуролли кучларининг штаб-квартирасида Туркия бош штабининг бошлиғи Жадит Сунай билан учрашди. Франс Пресс агентлигининг хабар беришича, Сунай Туркия ҳарбий-ҳаво кучларининг самолётлари Кипрни бомбардимон қилганидан сўнг, кеча Лемнитцернинг таклифига биноан Парижга келган.

ДЎСТЛИК ВИЗИТИ ТУГАДИ

ХЕЛЬСИНКИ, 11 август. (ТАСС). Финляндиянинг Котка порт шаҳрида 7 августдан бери меҳмон бўлиб турган совет ҳарбий кемалари отряди бугун бу ердан ватанига жўнаб кетди. Совет денгизчилари Котка шаҳри аҳолиси ва фин ҳарбий денгизчилари билан бўлган дўстона учрашувлар ҳақида кўпгина яхши таассуротлар билан қайтдилар.

АЛЕКСАНДР ЗАВАДСКИЙНИ ДАФН ЭТИШ МАРОСИМИ

ВАРШАВА, 11 август. ТАСС мухбири **В. Кузнецов** хабар беради:

Бугун Польша меҳнаткашлари Польша Халқ Республикасининг атоқли партия ва давлат арбоби. Польша бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Польша Халқ республикаси Давлат кенгашининг раиси, халқлар бирлиги фронти Умумпольша комитетининг раиси ўртоқ Александр Завадский билан видолашдилар.

Соат роса 15 да Александр Завадскийнинг жасади қўйилган тобутни Давлат кенгашининг Колонна залидан мотам марсияси садолари остида олиб чиқадилар ва замбарак лафетига қўядилар.

Театр майдонида меҳнаткашларнинг мотам митинги бўлди. Польша бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. Гомулка Польша бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети, Польша Халқ Республикаси Давлат кенгаши ва Министрлар Совети номидан нутқ сўзлаб, Польша ишчилар ҳаракатининг атоқли арбобларидан бири Александр Завадский вафот этганлиги муносабати билан меҳнаткашлар чуқур қайғуда эканликларини айтди.

Шундан кейин Совет ҳукумат делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. И. Микоян нутқ сўзлаб, жумладан, бундай деди: КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети, Совет Иттифоқи халқлари бизнинг ҳукумат делегациямизга бу ерда, Варшавада ҳамдардлик билан чуқур таъзия билдиришни топширдилар.

Ўлим атоқли партия ва давлат арбобини бизнинг сафларимиздан олиб кетди. Ўртоқ Александр Завадский нинг ҳаёти ва фаолияти ўз синфига, ўз халқига, ўз партиясига фидокорона хизмат қилиш намунасидир.

Мотам митинги тамом бўлгач, А. Завадскийнинг жасади қўйилган тобут қизил ва қора шойи билан ўралган очиқ автомашинага чиқарилади. Мотам маросими қатнашчилари ҳарбий қабристоннинг мўътабар кишилар хиёбонида тўхтайдилар. Польша Халқ Республикаси давлат гимни садолари остида тобут аста-секин қабрга туширилади.

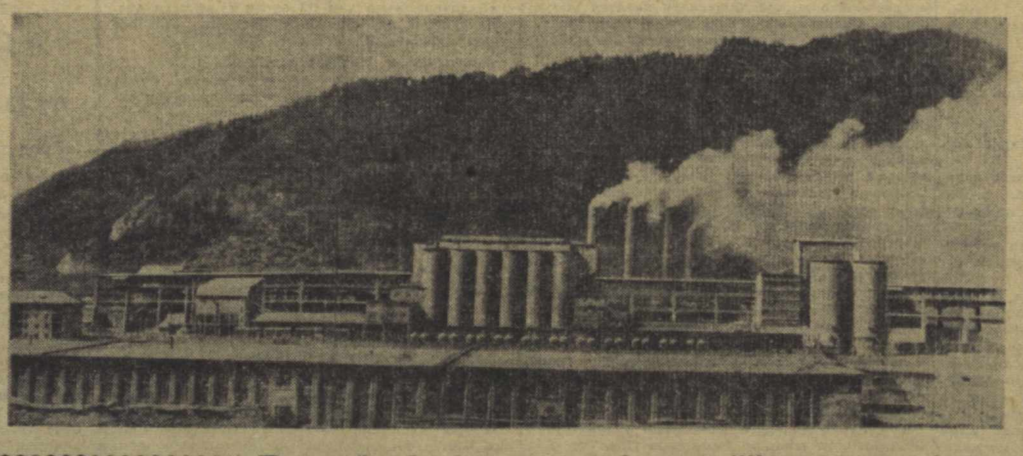

Руминия Халқ Республикасининг саноати тез суръатлар билан ўсмоқда. Жумладан, цемент ишлаб чиқариш 1938 йилга нисбатан 9 марта ўсди. Қурилиш индустриясининг бу муҳим маҳсулоти фақат ички эҳтиёжларга ишлатилишидан ташқари жуда кўп мамлакатларга ҳам экспорт қилинади. Биказадаги цемент заводида олтита технология линияси ишлайди. Буларнинг ҳаммаси Руминиянинг ўзида ишлаб чиқарилган. Суратда: Биказа цемент заводи.

Аджерпресс — ТАСС фотоси.

ЧЕТ ЭЛЛИК КИШИЛАР ЎЗБЕКИСТОН ҲАҚИДА

ЎЗБЕК ОЛИМЛАРИДАН ЎРГАНСА АРЗИЙДИ

Антрополог ва этнографларнинг Москвада ўз ишини тамомлаган VII Халқаро конгресси қатнашчиларининг катта группаси Ўзбекистон ҳаёти билан таниша бошлади. Улар орасида Англия, Бельгия, Дания, Мексика, Норвегия, Польша, Америка Қўшма Штатлари, Франция, Германия Федератив Республикаси, Чехословакия, Япония ва бошқа бир қанча мамлакатлардан келган саксондан ортиқ таниқли олимлар бор.

11 августда чет эллик олимлар ўзларининг ўзбек ҳамкасбларн билан учрашдилар. Улар Шарқшунослик институти, шунингдек, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тарих ва археология институтининг фаолияти билан жуда қизиқиб танишдилар. Олимлар дўстона суҳбат вақтида меҳмонларга ўз тадқиқотларининг натижалари ва келгусидаги режалари ҳақида гапириб бердилар.

Ўзбекистон телеграф агентлиги мухбирининг илтимосига мувофиқ Халқаро конгресс қатнашчилари ўзларининг Ўзбекистон тўғрисидаги дастлабки таассуротлари билан ўртоқлашдилар.

Очиғини айтганда, деди Норвегия олими Каролин Свитланд, Ўзбекистонда тарихий тадқиқотларнинг кенг миқёсда олиб борилаётгани мени ҳайратда қолдирди. Би тадқиқотлар катта қизиқиш туғдиради, чунки Ўзбекистон халқи қадимий маданиятга эгадир. Ўзбек олимларининг ўтмишнинг айрим, алоҳида проблемаларига эътиборни бўлиб юбормаётганликлари айниқса қимматлидир. Уларнинг тадқиқотлари фақатгина ўзбек халқининг ўтмишини билиш имконини бериб қолмай, балки у ўз ўлкасининг юксак ривожланган экономикаси бўлган республикага қандай айлантира олганини тушунишга ёрдам беради. Илмий текширишларнинг бундай уюштирилиши яна шунинг учун аҳамиятлики, кўпгина мамлакатларда антропологлар ва этнографлар ўзлари олиб бораётган ишларини ҳозирги замон ҳаёти билан боғламайдилар. Машҳур норвег антропологи Ж. Гуторн бундан бир неча йил илгари Ўзбекистонда бўлган эди. У ўзининг сафари тўғрисидаги ҳикоялари билан менда бу республикага зўр қизиқиш уйғотди. Мен Ўзбекистон билан танишиш имкониятига эга бўлганим учун хурсандман. Норвегия ва Ўзбекистон олимлари ўртасидаги ижодий алоқалар ривожланиши ва мустаҳкамланишини истардим. Мамлакатларимиз антропологлари ва этнографлари бир қатор проблемалар бўйича ўз кучларини бирлаштирган бўлур эдилар.

Хулоса қилиб шуни айтиш мумкинки, биз бориб кўрган институтларда тадқиқот ишлари юксак даражада олиб борилмоқда, деди Колумбия университети (АҚШ)нинг профессори Маргарит Мид. Бунда антропологлар, этнографлар ва тарихчиларнинг ҳамкорликда иш кўришлари катта роль ўйнаган. Натижада бу институтларнинг иши алоҳида ажралиб туради. Афсуски, бизда бундай ҳамкорлик йўқ. Ўйлайманки, ўзбек ҳамкасбларимиз билан алоқа ўрнатиш олимларимиз учун фойдали бўлади. (УзТАГ).

ТУРКИЯНИНГ АГРЕССИЯСИГА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН

Совет кишилари Туркия авиациясининг Кипр Республикаси тинч шаҳар ва қишлоқларини ваҳшиёна бомбардимон қилганлиги, Туркия ҳарбийларининг сурбетлик билан қилган иғвогарликлари ҳамда Кипр оролида тинч аҳолидан 500 га яқин киши ана шу иғвогарликлар қурбони бўлганлиги ҳақидаги хабарларни эшитиб қаттиқ ғазабландилар.

Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятлари союзи БМТ Хавфсизлик Кенгашининг Кипр суверенитети ва мустақиллигига дахлдор бўлган ва Кипрда нормал аҳвол тикланишига халақит берадиган ҳар қандай ҳаракатлардан тийилишга даъват этувчи маълум резолюциясини қўпол суратда бузган Туркия ҳукуматининг агрессив ҳаракатларига қарши совет жамоатчилиги номидан ғазаб билан норозилик билдиради.

Биз, дейилади баёнотда, Кипр оролига ваҳшиёна ҳужумлар қилишнинг тўхтатилишини ва кипрлик грекларга ҳам, туркларга ҳам ўз мамлакатларига тааллуқли ҳамма масалаларни чет эллар аралаштирилмасдан, ўзлари ҳал этиш имконияти берилишини талаб қиламиз. Совет жамоатчилиги ўз мустақиллиги, суверенитети ва территориал бутунлигини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Кипр халқига ҳамиша хайрихоҳдир ва унинг олижаноб курашида ғалаба қозонишини тилайди.

(ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЭЪЛОНЛАР. ТОМОШАЛАР.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

13 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Севимли саройимиз**, 18.40 — **Химия цехлар бўйлаб одимлайди** (саноат ходимлари учун). 19.00 — **Пўлат томирлар** (илмий-оммабоп фильм) ,19.10 — **Телевизион новеллалар** (Турк ёзувчиси Азиз Несин ҳикоялари асосида). 19.30 — **Телевизион янгиликлар.**

19.50 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.00 — **Телевизион янгиликлар**, 20.20 — **Советский воин** телевизион журналининг махсус сони (Туркистон Ҳарбий Округининг 45 йиллиги муносабати билан). 21.20 —**Чўлдаги икки киши** (киноповесть).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Олмаота телестудияси эшиттиришлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—13/VIII да **Куба қизи**, 14/VIII да **Оққуш кўли.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—13/VIII **Жон қизлар**, 14/VIII да **Ишқинг билан.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — **Тожик филармонияси солистларининг гастроллари** — 13/VIII кеч соат 8 яримда **Катта концерт.** Касса кундуз соат 2 дан очилади.

14, 15/VIII кеч соат 8 яримда **Ўзбекистон эстрада оркестрининг концертлари** (2 бўлимда). Билетлар сотилмоқда.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Давидбек—«ВАТАН» (эрталаб соат 10, кеч 9 ва 10-45 минутда), НАВОИЙ номли (кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 4 ва кеч 8 да), «ЮЛДУЗ» (кундуз 5, кеч 7 ва 9 да).

Қара, йўл кўринади — «ВАТАН» (кундуз соат 12, 2, 4 ва кеч 6 да), НАВОИЙ номли (кундуз), «ИСКРА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Насриддин Бухорода ва Насриддин саргузаштлари — «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК»(кундуз ва кечқурун).

Ҳаммаси одамларга қолади — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кеч соат 10 да).

Тонггача 40 минут — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (1-залда тоқ соатларда).

Алданган алдамчилар—«ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Тўйдан кейин — «ДРУЖБА» (2-залда жуфт соатларда).

Биринчи синф ўқувчиси — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

Куба, 1958 йил (жуфт соатларда), **Аршин мололон** (тоқ соатларда «ВОСТОК».

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9-10 минут ва 10 яримда)

Румянцев иши — «ОКТЯБРЬ».

Қара, йўл кўринади — «ВАТАН», НАВОИЙ номли, КАФАНОВ номли, «ПАХТАКОР».

Граф Монте-Кристо (1 ва 2-серия) —«ФЕСТИВАЛЬ», «УДАРНИК».

Давидбек — «ХЕВА», ТЕЛЬМАН номли.

Петер — «САЛЮТ».

Маскарад — «1 МАЙ».

Куба, 1958 йил — КИРОВ номли.

Вероникaнинг қайтиши —ФРУНЗЕ номли.

Насриддин саргузаштлари — «ШАРҚ».

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

14 августда

«Умид» кубоги учун **Қозоғистон ССР** билан **Ўзбекистон ССР терма командалари ўртасида**

ФУТБОЛ

Кеч соат 6 ярмида бошланади.

«УЗГИПРОКОММУНГАЗ» ЛОЙИҲАЛАШ ИНСТИТУТИГА

Тошкент шаҳрида ишлаш учун теплогаз таъминоти ва теплотехникага доир **старший инженерлар, инженерлар ва техниклар**

керак

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Богдан Хмельницкий кўчаси, 59-а уй, телефон 5-18-22 (7, 9, 11-трамвай, 2-троллейбус, 18, 3, 23; 6-автобуснинг «Театральная» остановкаси).

Тошкент шаҳар, Абдулла Тўқаев кўчаси, 30-уйда турувчи **Галина Григорьевна Сорокинанинг** Герман Алексеевич Сорокиндан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, 1-Островной тупик, 15-уйда турувчи **Владимир Семёнович Гинсбургнинг** Янгиер шаҳар, Самарқанд кўчаси, 1-уйда турувчи Ольга Ивановна Десятниченкодан ажралиш ҳақидаги иши Янгиер шаҳар халқ судида кўрилади.

Маннон Уйғур кўчаси. Чаҳчи проезд. 8-уйда турувчи **Мансур Усмоновнинг** Гулобод кўчаси, 2-тупик, 2-уйда турувчи Муҳайё Усмонова (Бобоқўзиева)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469. 27221, Пропаганда — 31226 Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33256. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат— 32036. 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451 Маҳаллий ахборот — 32347 Оммавий ишлар ва хатлар —29005. 33553, Иллюстрация — 34524 Стенографистка — 27343. Эълонлар—28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р 05793. ИНДЕКС — 64543. № Б — 188.